

EN MESHUR TURK PEHLIVANLARI

ÇOLAK MOLLA

YAZAN: M. SAMİ KARAYEL

AHMET HALİT KİTABEVİ

No. 4

EN MEŞHUR TÜRK PEHLİVANLARI : 3

M. Sami Karayel

ÇOLAK MOLLA

İSTANBUL

MUALLİM AHMET HALİT KİTABEVİ

1942

İSTANBUL
KENAN BASİMEVİ VE KLİŞE FABRİKASI
1 9 4 2

Çolak Molla

Çolak Molla, Türk pehlivanlık tarihinin kaydettiği en namdar pehlivanlardan biridir. Çolak Mollanın asıl ismi Mümin-dir. Ona, Mümin Hoca da derler.

Çolak Molla, Kavalanın Zigoş köyünde dünyaya geldi. Aslan köylüdür. Babası ve dedesi tarafından pehlivandır.

Çolak Mollanın ustası, Zigoş köyünden meşhur Topçu Pehlivandır. İlk güreş dersini bu pehlivandan almıştır.

Topçu Pehlivan, zamanının namdar pehlivanlarındanır. Mollanın babası da eski devrin en sayılı ve meşhur pehlivanlarındanıdır.

Mollanın babası zengin ve çiftlik sahibi bir ağa idi. Molla, baş pehlivan olduğu zaman babası altmış beş yaşlarında vardı.

Mollanın dokuz kardeşi vardı. En küçükleri Molla idi. Bu, kardeşlerin üçü erkekti. Elyevm Söke ve İzmir civarında Mollanın kardeş çocukları ve çocuklarının çocukları mevcuttur. Sökeye muhacir olarak yerleşmişlerdir.

Mollanın hangi tarihte doğduğunu ve hangi tarihte vefat ettiğini senesine ve ayına nazaran tesbit etmek mümkün olmadı.

Molla, Sultan Hamit devrinin başlangıçlarında türemiştir. Onun devri Aliçolardan sonradır. Yani, Molla, baş pehlivan olduğu zaman Aliço, güreşi bırakmış bulunuyordu.

Meşhur Makarnacılar, Katrancılar, Yürük Aliler, Karagöz Aliler güreşten çekilmişti. Ortada Aliçonun çırağı meşhur Adalı Halil, namdar ve nâmağlûp olan Koca Yusuf, meşhur Filibeli Kara Ahmetler (cihan pehlivani Kara Ahmet değildir), Kara Osmanlar, Koca Rüstemler, Arap Saitler, Yarıcı Mustafalar vardı.

Aliço, meydandan çekildikten sonra ortada kalan ve birbirleriyle boğuşarak imparatorluk başpehlivanlığını uhdelerine almak isteyen bu baş pehlivanlar, gaddarane bir surette birbirleriyle müsaraa ediyorlardı.

Adalı Halil, Katrancı, Koca Yusuf, Filibeli Kara Ahmet, Koca Rüstem, Arap Sait ve emsali baş pehlivanlar Aliçonun yerine kaim olmak **azminde idiler.**

Güreş, Katrancıdan da yavaş yavaş geçiyordu. Fakat, diğerleri dipdiri ve terütaze idiler. Bilhasa Adalı ile Koca Yusuf meydanın en namdar başları idiler.

Molla, meydanda bulunan hasımlarına nazaran hem okkaca hafif ve hem de iki koldan çolaktı. Adalı Halil, yüz yirmi beş okka vardı. Koca Yusuf, yüz yirmi okka idi. Arap sait, yüz yirmi beş okkadan ağır çekiyordu. Filibeli Kara Ahmet, Kara Osmanlar da bu ayarda adamlardı.

Fakat Molla, ancak yetmiş, yetmiş iki okka kadardı. En iyi zamanı yetmiş beş okka gelmişti.

Molla, ablak çehreli, orta boylu, iri kemikli, adaleli bir pehlivandı. Hiç yağı olmayan bir çelik yaya benziyen bir vücudu vardı.

Molla, fevkalâde zeki idi. Öğrendiği oyunlara oyun katar, yeni oyunlar icat eder, hasımlarını akla gelmedik oyunlarla mağlûp ederdi.

Hulâsa, Molla, küçük ve hafif bir pehlivan olmakla beraber, en müthiş baş pehlivanlarca tehlikeli bir mevcudiyetti.

Molla, Adalı Halillerin, Koca Yusufların mağlûp edemediği baş pehlivanları yendiği gibi, Koca Yusufun bir türlü mağlûp edip meydandan çıkaramadığı Adalıyı da müteaddit kerele mağlûp etti. Hattâ, Koca Yusufu bile hataladı.

Son devirlerden bugüne kadar Molla ayarında bir pehlivan daha gelmedi. Yalnız, bunlar içinde Hergeleci İbrahim pehlivan müstesnadır.

Çünkü, Hergeleci İbrahim de Koca Yusufun bir türlü mağlûp edemediği pehlivanları birer birer mağlûp etmişti. Hergeleci, Adalıyı yenmişti.

Bu mukayeseler gösteriyor ki, Molla, zamanının feridi idi. Onun elini tutacak pehlivan yoktu. Yalnız Molla, bir rüzgâr gibi gelip geçti. Hayatı bir kurşunla nihayete erdi.

Mollanın hayatı ve pehlivanlığa girişi, babasile ve kardeşleriyle mücadelesi, medrese hayatı, baş pehlivanlık mertebesine kadar olan boğuşmaları birer destandır. Birer romandır. O, bin bir mahrumiyetlere, hattâ istiskallere katlanarak azminden, aşkından dönmemiş, pehlivanlık üzerinde durmuş ve nihayet yalnız Türk pehlivanlık tarihinin değil, dünya spor tarihinin kaydettiği en yüksek mertebeye yükselmiştir.

Mollayı anlamak için onun hakkında söylenenleri hasımlarının ağzından işitmek kâfidir.

Belki okuyucularım şüpheyeye düşerler.. ve derler ki: Bu nasıl şey?.. Hem iki koldan çolak, hem boysuz, hem hasımları-

na nazaran elli altmış okka eksik olan bu adam nasıl meydana hâkim olmuştur?

Evet, okuyucularım haklıdır. Hasımlarına nazaran her taraftan noksan olan Mollayı bu suretle mütalâa etmek ve biraz şüphelere düşmek, ve hattâ daha ileri giderek Mollayı uydu-
rulmuş bir şahsiyet olarak muhayyel bir adam gibi almak vardır.

Hayır, hiçbir vakit böyle düşünmemelidir. Molla, mevcuttur. İki kolu kırık olan Molla, okkası hafif olan Molla, harikalar yaratmıştır. Onun güreşini görüp te titremeyen, heyecana kapılmayan ve hattâ ağlamayan yoktur.

Mollayı görüp te bugün sağ olarak kalan bir veyahut iki şahsiyet, onu, hikâyeye ettikleri zaman bile gözleri yaşıyor.

Mollanın ikinci ustası, meşhur Suyolcu Mehmet pehlivandır. Suyolcu Mehmet pehlivan o devrin büyük orta pehlivanlarından. Mollaya güreşin bazı inceliklerini öğretmiştir.

Şurası tarihen sabittir ki, pehlivanlıkta ustalık ve maharet İstanbuldadır. O vakitler gerek Anadolunun, gerek Rumelinin en namdar pehlivanları bile İstanbula uğramamışsa pehlivan sayılmazdı.

Meselâ: Rumelinin en büyük pehlivan membaı olan Deli Ormanda bir baş pehlivana sorarlardı:

— İstanbula gittin mi?

Eğer, o:

— Hayır...

Derse şöyle cevap verirlerdi:

— Daha baş pehlivanlığın belli değildir.

Çünkü İstanbul, Anadolunun, Rumelinin ve geniş uçsuz bucaksız Türk imparatorluğunun durak yeri idi. Akla, hayale gelmedik baş pehlivanlar buraya gelirdi. Sonra, padişah maiyetinde seçili baş pehlivanlar vardı.

İşte, bu sebeple İstanbul, pehlivanlık merkezi idi. Ve yine bu sebeple güreş ustalığının, güreş maharetinin teknik merkezi ve mektebi sayılırdı. İmparatorluk merkezinin zekâsı, her işte olduğu gibi pehlivanlık tekniğini de inkişaf ettirmiş bulunuyordu.

Bu sebeple, Suyolcu Mehmet pehlivan, o devrin büyük orta pehlivanı olduğu halde Çolak Mollaya İstanbul açmazlarını göstermekle ikinci ustası olmuştu.

Bazı hodbin kimseler Suyolcunun, Mollanın ustası olmadığını söyleyerek muhterem ihtiyarımızı rencide ettiklerini gördüm. Bilmeyerek konuşulan bu lâfların kıymeti yoktur.

Evet Çolak Molla, Suyolcuya nazaran devrinin en yüksek

bir pehlivanı idi. Fakat, hocalık hakkı ayrı bir davadır. Ne talebeler vardır ki, hocalarını fersah fersah geçmişlerdir. Lâkin, hocalık hakkı bakidir. Hoca, yine hocadır... Usta yine ustadır.

Binaenaleyh, ben, bu tarihî vakayı sıhhatine inanarak kitabıma geçirmiş bulunuyorum. Ve Suyolcu Mehmet pehlivanı adile, sanile tarihe mal etmeği bir vazife biliyorum.

Suyolcu Mehmet pehlivan, Mollanın köyüne gitmiş, evinde misafir kalmış, çiftliğinde oturmuş. Molla, İstanbula geldiği zaman Suyolcuya misafir olmuş ve Suyolcu, Mollanın müteaddit güreşlerinde bulunmuştur. Mollanın hayatını Suyolcudan başka kimse bilmiyor.

Suyolcu, bugün berhayattır. Allah daha ziyade ömürler versin... Tam doksan altı yaşındadır. Türk pehlivanlık tarihinin canlı bir kütüphanesidir.

Suyolcudan bahsederken daha üç kişiden de minnettarlıkla bahsetmelidir. Bunlardan biri Kömürcü Mustafadır. İkincisi Sultan Hamit devrinin son devir baş pehlivanlarından meşhur Gazhaneli Ali Ahmedin (elyevm sağdır, Bandırmadadır) ustası Mürtaza pehlivandır. Üçüncüsü, Kavalalızade Üsküdarlı İsmail Hakkı Beydir.

Bu saydığım üç zat ta Suyolcu kadar Türk güreş tarihimizin ayaklı kütüphaneleridir. Bunları ihmal etmeğe gelmez.

Ben, saikai merakla yağ güreşinden işe başladım. Sonra, alafanga ve serbest güreş te yaparak kârımı itmam eyledim. Tam kırk senedir topladığım notları bir araya getirerek Türk pehlivanlık tarihini vücuda getirmeğe çalışıyorum.

Topladığım notlar arasında yardımcı geçen zevatı isimlerle yazmayı bir vecibe bilirim. Bunlar berhayat olanlardır. Göçüp gidenler ise çoktur ve bunların zikrine hacet yoktur.

Yani şunu demek isterim ki, Mollayı çolak, küçük, hafif görerek şüphelere düşmemelidir. Onu tanıyanlar berhayat olduğu gibi, ikinci usatsı da hamdolsun berhayattır.

Molla, bir harika idi. Fevkalbeşer yaratılmış bir sanatkârdı. Onun güreş tarzı nevi şahsına münhasırdı. Ona güreş uydurmak müşküldü.

Bakınız Molla için Adalı Halil ne diyor:

— Bu herifin güreşi bana ters geliyor...

Yüz yirmi beş, yüz otuz okkalık devasâ Adalı, Molladan bahsedilirken onun ters geldiğini söylemekten çekinmiyor.

Hattâ Adalıya sormuşlar:

— Yahu, bir avuç Çolağı nasıl oluyor da yenemiyorsun?

O, gayet veciz bir cevap vermiş:

— Siz yensenize?..

Ve sözlerine şunları ilâve etmiş:

— Bu herif, keşke çolak olmasaydı.

Hayret edenlere de:

— En belâlı yeri çolak olan koludur. O, bükülmez kuyu çengeli gibi olan kolla, nereden kapsa adamı götürüyor...

Adalı Halilin dediği doğru idi. Çolak kolile nereden kapsa kurtulmaz götürürdü. Mollanın sağ kolu dirseğinden kırık ve kaynaktı. Dirseği oynamazdı. Âdeta bir çengel gibiydi. O, kolla şak küntesi aldığı zaman kurtarmak mümkün değildi. Çapraza girdiği zaman çengel kolile pehlivanı mengeneye sokardı.

Hele, iç kazık paçada bu çolak kol fevkalâde işe yarardı. Dirsekten bükülmez olan bu kol Mollanın fevkalâde güreş vasıtası olmuştu.

Daha bu çolak kolun faydaları vardı. Kemanede iken pehlivanı kavrar, birdenbire kucaklayarak kaldırırdı. Dirsekten bükülmediği için yaylanıp açılmazdı. Âdeta bir kanca gibi idi. Adalı Halil, her vakit şöyle söylerdi:

— Keşke Mollanın kolu çolak olmasaydı.

Halbuki bizler, yeknazarda Mollanın kolunun çolak olmasını nakise addederiz. Bakınız Allahın işine ki, Mollanın çolak kolu, daha büyük bir belâ olmuştu. Hasımları bile olmaz olaydı diye dua ediyorlardı.

İşte, Mollanın portresi muhtasaran budur. Yalnız, Mollanın ahlâkî taraflarının da çok kuvvetli olduğunu bilmelidir.

Molla, fevkalâde ahlâklı bir insandı. Bir kere suiüstimal nedir bilmezdi. Cigara, kahve, çay, içki nedir bilmezdi.

Suyolcu Mehmet pehlivan şöyle anlatıyor:

«Bir gün Mollanın Zigoş köyünde misafiriz... Yanımda pehlivanlardan bir arkadaş var... Molla, evli olduğu halde karisile beraber yatmaktan memnudur. Babasile bir odada yatıyorlarmış... Sebebi de gençlik ve hırs saikasile Molla, belki iradesine sahip olamıyarak karısına yanaşır, diye... Biz bunu bilmiyorduk. Babasına bir oyun oynamak istedik... Maksudumuz ihtiyarı sinirlendirmek ve gülmekti. Mollaya şunları söyledik:

— Molla, sen gece kalk!.. Kapıdan çık!.. Karının odasına doğru yürü!.. Bakalım baban ne yapacak?.

Molla, cevap verdi:

— Sopa ile yatıyor.. ne yapacak? Kalkıp sopayı kafama vuracak!..

— Ne duyacak ol! Yavaş kalk, git!..

— Öyle tetik yatıyor ki, nefes aldığımı bile duyuyor... Far-

zediniz ki, babamı atlattım.. duymadı. Lâkin bu sefer de karının yanında annem, elinde sopa yatıyor.. onu nasıl atlattırız? Dedi.

Biz ısrar ediyorduk.. İlle ihtiyar babaya bir oyun yapmak istiyorduk... Molla, ısrar ederek:

— Bazan gece san numaraya çıkmak iktiza ediyor.. usuletle kalkıyordum. Daha, ben yatağımdan doğrulmadan elini sopaya atıyor ve bağılıyor:

— Nereye? Ne var?..

Nihayet, Mollayı ikna ettik. Molla, gece usuletle kalktı, yatağından doğruldu. Tam ayağa kalkıp gideceği zaman babası, sopaya sarılarak yatağından fırladı:

— Nereye?. Ne var?..

Biz, dayanamadık, kahkahayı bastık. O, işi anladı ve söylenmeğe başladı:

— Çocuklar, alay etmeyiniz!.. Vallahi kafasını yararım!..

Molla, esasen iradesine hâkimdi. Pehlivanlığa aşkla bağlandığı için suiistimal etmek aklından bile geçmezdi. Hal böyle olduğu halde belki şeytana uyar diye hem anası, hem babası Mollayı sopa ile beklerlerdi.

Yalnız Mollayı değil, karısını da sopa ile anası bekliyordu. Mollanın babası çok kuvvetli bir adammış... Altmış beş yaşında olduğu halde iki pehlivanı ellerinin üzerinde kaldırırmış...

Suyolcu Mehmet pehlivan, gözleriyle gördüğünü şöyle anlattı:

— Çiftlikte pehlivanlarla oturuyorduk... Mollanın babası ellerini masanın üzerine yumruk yaparak koydu. Mollaya şu emri verdi:

— Mümin, gel şu sol elimin üzerine çık ve ayakta dur!.

Diğer bir pehlivana da:

— Sen de gel!. Şu sağ elimin üzerine çık ve dur!.

İkisi de yumrukların üzerine ayak basıp dikildiler ve birbirleriyle tutuştular... İhtiyar seslendi:

— Hazır mısınız? Sıkı tutunuz birbirinizi!.

Dedi.

Ve iki pehlivanı havaya dikti. Bu hareketi bir kaç kere tekrarladı.

Görülüyor ki, Müminin babası da çok kuvvetli bir adammış.

Müminin, babayığit tarafları da vardı. Suyolcu, şunları söylüyor:

— Bir düğün güreşine giderdik... Mollaya çıkacak kimse bulunmazdı. Yani, onun ayarında kimse gelmemiş olurdu. Tabii Molla var diye kimse başa çıkmazdı. Başlar baş altına güreşir-

lerdi. Dügün sahibi başa bir manda, bir öküz koymuş olurdu. Bu hayvanın alınına bazan üç beşi bir yerde, beş beşi bir yerde altın koyarlardı. Boynuna da bir kat elbiselik sararlardı. Başı kim kazanırsa o, bunlara sahip olurdu. Başa kimse çıkmadığından ve kimse Mollaya meydan okumadığından tabiatile bu hayvan ve üstündekiler Mollanın olurdu. Dügün sahibi davul zurna çaldırarak hediyeyi Mollaya getirirdi. Molla, şu cevabı verirdi:

— Ağam! Ben güreşmedim.. eşsiz kaldım... Benim bu, her ne kadar hakkım ise de, ben güreşmeden, hak etmeden bir şey almam... Bu hediyemi diğer güreş eden pehlivanlara veriyorum. Taksim etsinler aralarında...

Molla, güreşte de ahlâklı idi. Bir pehlivanı ezmek, kırmak, hırpalamak aklından geçmezdi. O, sadece güreşirdi. Ustalıkla hasmını mağlûp etmeğe çalışırdı.

Şimdi, gelelim Mollanın nasıl pehlivan olduğuna ve güreşlerine:

Molla, küçükken çok afacandı. Ağaçlara tırmanırdı. Bir gün ağaçtan düştü, kolu kırıldı. Sardılar, sarmaladılar. Nihayet, kolu çolak kaldı. İşte, bu çengel kol budur.

Sol kolu, idman yaparken kırılmıştır. Ustası topçu kırmıştır. Bazıları Mollanın kolunu Adalı Halil kırmış derler. Bu, yanlıştır. Suyolcu, sol kolunun Topçu tarafından kırıldığını söylüyor.

Fakat ben, Mollanın sol kolunun medresede arkadaşlarıyla tartışırken kırıldığını işittim... Bunu bana meşhur baş pehlivanlardan Pomak Deli Murat merhum söylemişti.

Her ne hal ise, Mollanın sağ kolu çengel gibi kırık ve kaynaktı. Sol kolu kırılmış, fakat dürüst olarak kaynamış ve zararsızdı. Yalnız, bileğinin üzerinden kaynak yeri bir tümsek gibi belli olurdu.

Mümin, esasen çelimsiz, zayıf bir çocuktur. Onun pehlivan olacak tek bir yeri bile yoktu. Üste de kol yoktu.

Fakat, aksine olarak Mümin, müthiş bir aşkla pehlivanlığa bağlı idi. Büyük bir pehlivan olmak hırсында idi. Bazan kendi kendine ağlardı. Ağabeylerini kıskanırdı.

Müminin büyük ağabeyisi pehlivandı. İriyarı, okkalı, boy-lu bir delikanlı idi.

Müminin babası, üç erkek evlâdından birisini pehlivan yapmıştı. Ortancasını biraz çelimsiz olduğundan, çiftlik işlerine memur etmişti.

En küçüğü olan Mümin de çolak ve sıska olduğundan onu

da medreseye göndererek molla yapmak istemişti. Doğrusu da bu idi.

Fakat Mümin, bir türlü medreseye gitmek istemiyordu. O, pehlivan olmak arzusunda idi. Lâkin bu arzusunu kimseye söylemiyordu. Kime söylese alay edeceklerdi.

Mümin, mütemadiyen arkadaşlarıyla boğuşuyordu. Altalta üstüste mahalle güreşi yapıyordu. Çolak kolu ile bütün akranlarını yeniyordu.

Mümin, pehlivan olan büyük ağabeyisini hiç beğenmiyordu. O, ikide birde arkadaşlarına şöyle söylüyordu:

— Ondan pehlivan olmaz!.. O kaba soğan be!.. Pehlian benden olur...

Arkadaşları Mümine gülüyordu. Hiç çolak adamdan ve bir avuç vücuttan pehlivan olur muydu? Nihayet Mümin bir gün ortanca ve çiftçi olan ağabeyisine açıldı:

— Ağabey! Ben, pehlivan olmak istiyorum.. medreseye gitmem!..

Ağabeyisi onu azarlamıştı:

— Ulan sıska! Ulan çolak! Senden pehlivan olur mu? Babam duymasın, seni döve döve öldürür... Bak hele şu ahmağa!.

Mümin cevap vermişti:

— Sanki ağabeyimden pehlivan olur mu? O, kaba soğan be!..

Müminin ortanca ağabeyisi onu takdir etmiş... Babasına söylemekle korkutmuştu. Fakat Mümin, anasının başının etini yiyordu:

— Anne! Ben pehlivan olacağım... Medreseye gitmem!.

Kadıncağız şaşırılmıştı. O da:

— Hay gözü körolası... Ulan senden pehlivan olur mu? Baban duymasın... Öldürür seni...

İşte bu gürültüler arasında Mümin, medreseye yollanmıştı. Artık mümin küçük yaştan sakal salıvermiş, başında sarığı, arkasında cüppesi bir softa olmuştu.

Mümin, evden uzak, medresede ders okuyacağına arkadaşlarıyla güreşiyordu. Altalta üstüste itişiyordu.

O vakitler medreselerden müthiş pehlivan yetişirdi. Türk pehlivanlık tarihinde medreseden yetişmiş pehlivanların adedi binleri, on binleri geçer ve bunların içinden namdar pehlivanlar yetişmiştir.

Mümin, Serez medresesinde okuyordu. Serez medresesinde de kuvvetli pehlivanlar vardı softalardan...

Mümin, kendisine bir de pirpet (kisbetin bir nevi) yaptır-

mişti. Büyük bir aşkla pehlivanlığa çalışıyordu. Kuvvetlenmek için de birçok çarelere baş vuruyordu.

Bir gün Müminin aklına bir idman usulü geldi. Medresenin bahçesinde büyük bir su küpü vardı. İçerisi on teneke kadar su alırdı. Mümin bu küple idman yapmak kararını verdi. Küpe su koyacak, kucaklayarak medresenin meydanını dolaşacaktı.

Fakat küp idmanını aleni yapamazdı. Softaların biricik küpü idi. Herkes ona itiraz edecek, müderris belki onu medreseden kovacaktı.

Mümin, arkadaşlarına haber vermeden sabah namazından evvel karanlıkta kalkardı. Herkesin derin bir uykuda bulunduğu sırada soyunur, meydana çıkardı. Küpe bir kova su koyar, sonra kucaklayarak meydanda bir aşağı bir yukarı dolaşırdı.

Ertesi gün bir kova daha koyardı.. Günler geçtikçe böylelikle küpü doldurur ve kucaklayıp kaldırarak meydan yerinde sürer dururdu.

Müminin bu küp idmanları meşhurdur. Medresede aylarca sürmüştür. Bir seneye yakın küp idmanlarına devam etmiştir.

Mümin, sabah namazından evvel kalktığı için onu kimse cikler görmezdi. O, idmanını bitirir.. soğuk su ile yıkanır.. abdestini alır.. namaza giderdi. Softalarla camide buluşmuş olurdu. Softalar onu, beraber camie gelmiş sanırlardı. Zaten dersler de sabah namazından sonra verilirdi. Müderrislerin derslerinde de bulunurdu.

Mümin, küp idmanile öyle bir hale gelmişti ki, hangi arkadaşını boğuşurken kavrasa bir hamlede kaldırıp yere vururdu.

Mümin, gün geçtikçe çetinleşiyordu. Artık onu desteye güreş arkadaşları arasında yenecek kimse yoktu. Hattâ, küçük orta pehlivanlarını bile bir elde yeniyordu.

Müminin medrese hayatı hep pehlivanlıkla geçti.

Bir gün tuhaf bir şey oldu. Mümin, yine bir sabah küple idman yapıyordu. İhtiyar müderrislerden biri nasılsa san numaraya gitmek ihtiyacını duymuştu. Odasının kapısını açtı, karanlık meydana çıktı, yürüdü.

Mümin, küpü ağzına kadar doldurmuş meydanda idman yapıyordu. Kan ter içinde idi. Müderrisin filân geldiğinin farkında değildi.

Müderris, tam meydana geldiği zaman, karanlıklar içinde, karmakarışık, dev gibi bir cismin alelâcayip iki tarafa yürü-

düğünü görünce korkarak kaçtı ve odasına gelerek kapısını kilitledi.

Mümin, son gürültüyü duymuştu. Hemen küpü yerine bırakıp kaçtı, odasına geldi, yatağına uzandı.

Müderriş, fena halde korkmuştu. Küp ve insan görmediği için, koca bir alâmetin meydan yerinde ayaklarile dolaştığını görmüştü. Bu, olsa olsa ecinni ve hortlak olabilirdi. Daha ziyade hortlağa benziyordu.

Müderriş efendi, sabah ezanını güç yaptı. Ezan okunup ortalık ayıldığı ve softalar medresenin meydanına çıktığı zaman yerinden kalkıp dışarı çıktı. Softaların hiçbir şeyden haberi yoktu.

Müderriş efendi meydan yerine gelmiş bağıryordu:

— Aman çocuklar, bu gece bir hortlak gördüm!.. Vallah, billâh gördüm!. Fevkalâde korkunç bir şeydi. Bu meydanda dolaşıyordu.

Müderriş efendiye herkes inanmıştı. Demek medresede hortlak vardı. O günden itibaren softalar bir daha odalarından gece dışarı çıkmadılar... Mümin, için için gülüyordu.

Mümin, işi azıştırmıştı. Yavaş yavaş köy düğünlerine gibip meydana çıkıyordu ve hep kazanıyordu.

Gel zaman git zaman büyük ortaya güreşen ve etrafça tanılan bir pehlivan oldu. Müderriş efendiler de Müminin pehlivanlığından iftihar etmeğe başladılar.

Çolak Müminin ismi, Çolak Molla olmuştu. Çolak Molla, medresenin namdar büyük orta pehlivanını da bir hamlede mağlûp etmişti.

Mümin, kimsenin aklına gelmiyen oyunlar icat ediyordu. Pehlivanlıkta sanat yaratıyordu. Bütün bu hallere rağmen Müminin babasının ve ailesinin pehlivanlıktan haberi yoktu. Mümin, sene başlarında babasının çiftliğine misafir geliyor, bir ay kadar kalıp tekrar medreseye dönüyordu.

Mümin en son olarak çiftliğe gelmişti. Fakat müthiş bir büyük orta pehlivani idi. Boyunduruktan sağ kulağı da kırılmıştı. Boynunda da muskası vardı.

Ortanca ağabeyisi Müminin kırık kulağını ve boynundaki muskasını görünce:

— Ulan bu hal ne!. Daha hâlâ pehlivanlık mı?. Burada durma git! Babam görürse fena olur...

Dedi.

Mümin soğuk kanlılıkla cevap verdi:

— Ağabey, istersen büyük ağabeyimle bir güreş atarım... Eğer beni yenerse o vakit ne söylerseniz hakkınız var.

Ortanca ağabeyisi sinirleniyordu. Nihayet, bir akşam yemek sofrasında büyük ağabeyisi, annesi ve babası yemek yerlerken babası, Mümine gözlerini dikti. Kulağını, muskasını görmüştü.

Hiddetle sordu:

— Ne o, kulağımın hali?

—

Mümin cevap vermiyordu. Annesi atıldı:

— Bırak şimdi sofrada bu lâfları... Çocuk kırk yılda bir misafir geliyor, onu da burnundan getirme...

Annesinin ısrarı üzerine babası susmuştu. Fakat, fena halde içerlemişti. Ortanca ağabeyisi her şeyi bildiği halde sesini çıkarmıyordu.

Büyük ve pehlivan ağabey, Müminin pehlivanlığına babası gibi kızıyordu. Hiç böyle çolaktan, bir avuç adamdan pehlivan olur muydu? Dayanamadı Mümine dönerek:

— Ulan, utanmıyor musun? Senden pehlivan olur mu? Ben, yüz okkalık adamken daha büyük ortada dolaşıyorum... Vallahi seni ayağımın altına alır ezerim...

Dedi.

Sofra, Mümine haram olmuştu. Elinden gelse mukabele edecekti:

— Peki, haydi çık ortaya da ez bakalım!

Mümin, çiftlikte de rahat durmuyordu. Her gün sabahleyin namaza kalkıyor.. koca pekmez küpünü kucaklıyor, idman yapıyordu.

Bir gün, çiftlik yavaşmaları Müminin babasına, onun pekmez küpünü kucakladığı gibi meydanda dolaştırdığını söylemişlerdi. Ağabeyisi ve babası inanamamışlardı.

Babası ve ağabeyisi pekmez küpünü yoklamışlardı. Yerinden kalkar şey değildi. Müminin bunu kaldırmasına imkân yoktu.

Nihayet, babası Mümini çağırdı ve küpü kaldırmasını emretti. Molla, cübbesini çıkardı. Kavuğunu bir yana koydu. Kollarını sıvadı. Küpü kaptığı gibi dolaştırmağa başladı.

Babası ve pehlivan ağabeyisi şaşırmıştı. Bu oğlan pehlivan olacağı diye neler yapıyordu. Fakat babası Müminin pehlivan olabileceğine katıyyen kanaati yoktu. Tarihte görülmemiş bir şeydi. Çolak bir adamdan, üste de okkasız bir adamdan hiç baş pehlivan olur muydu? Küpü kaldırmakla da ne çıkardı? Meselâ; Mümin küpü kaldırdığı, ağabeyisi kaldıramadığı halde ağabeyisini yenemezdi ya? Ağabeyisi onu kırıp geçirirdi.

Babası, Mümine dönerek:

— Oğlum, vazgeç bu sevdadan... Pehlivanlık küp kaldırmak değildir. Sen pehlivan olamazsın!. Olursun amma, baş pehlivan olamazsın? Bırak bu sevdayı, molla ol!..

Dedi.

Babası, bir türlü Mollanın pehlivan olacağına kani değildi. Kim kani olabilirdi ki, o baş pehlivan olacaktı. Molla, deveyi sırtına vursa gitse para etmezdi. Bu, nihayet bir hammallıktı. Pehlivanlık başka şeydi.

Molla, fevkalâde müteessir olmuştu. Nihayet dayanamadı, babasına:

— Ağabeyim pehlivan mı sanki?

— Elbette pehlivan... Görmüyor musun vücudunu? Senin için gibi...

— Peki öyleyse, bir güreştir de görelim...

— Kiminle güreştireyim?..

— Benimle...

Deyince, ağabeyisi çileden çıktı. Mollanın üzerine doğru yürüyerek:

— Vallahi seni eze eze öldürürüm meydan yerinde...

Dedi.

Bunun üzerine Molla da:

— Lâfla peynir gemisi yürümez, işte meydan...

Diye çiftlikteki harman yerini gösterdi. Müminin babası, büsbütün ifrit olmuştu. Küçük ve çolak oğluna bir dersi ibret vermek için pehlivan oğluna hitaben:

— Ulan İsmail soyun...

Dedi.

Mümine de dönerek:

— Haydi, soyun görelim...

Müminin kisbeti hazırды. Çiftlik ağasının odasına saklamıştı. Sevine sevine çiftlik ağasının odasına doğru koştu. Kisbeti aldı, geldi.

Babası, kisbeti görünce:

— Bak hele, kisbeti de var... Hem de yanında gezdiriyor...

Diye hitap edince, Molla:

— Elbette baba, bir pehlivan kisbetini yanından ayırmaz.

— Şimdi pehlivanlığını görürsün?.. Senin Allah aklını başından almış... Ulan senden pehlivan olur mu?

Diye bağırды.

Ağabeyisi de kisbetini getirmişti. Ortanca ağabeyisi merakla bakıyordu. Fakat, küçük kardeşinin bir halt işliyeceğine biraz emin olmuştu. Çolak sakar bir şeydi. Sonra, eskisi gibi

değil, birkaç sene içinde alelâcayip bir şey olmuştu. Cübbenin altından bir şey gözüküyordu. Lâkin, soyunduğu zaman, vücudu adale içinde, çelik yay gibi bir şeydi. Ortanca ağabeyisi Mollanın soyunukluğunu görmüştü.

Bu, baba evlât gürültüsüne anneleri de ağâh oldu. O da başına bir örtü alarak harman yerine doğru yürüdü.

Mümin, o kadar acele soyundu ki, hemen dört beş dakika da kisbetini ayağına giydi. Heyecan içinde idi. Yarışa çıkacak atlar gibi olduğu yerde şahlanıyordu. Ağabeyisini yüzde yüz elli yeneceğine kani bulunuyordu.

Çünkü ağabeyisi hammal gibi güreşçi idi. Ağır, boylu, kuvvetli olmakla beraber, yaradılışı itibarile, bir türlü güreşin inceliklerini kavriyamıyordu. Babası, habire pehlivan yapacağım diye uğraştığı halde o, daha hâlâ büyük ortayı temizleyememişti.

Mümin, şişe ile getirilen yağla yağlanmağa başladı. Babası yan yan bakıyordu. Hakikaten Mümin, elbise içinde olduğu gibi değildi. Sırım gibi bir şey olmuştu. Fakat ne de olsa ufaktı. Nihayet altmış beş okka, o da zorla geliyordu.

Ağabeyisi asabiyet içinde idi. Bir elde Mümini bastırarak, bir kapan vurup boğacak ve çocuk gibi çevirerek yenecekti.

Baba, hakem mevkiine geçti. İki kardeş çırpınmağa başladılar. Molla, fevkalâde güzel çırpınıyordu. Bir ceylân gibi ayaklarının ucuna ve baş parmaklarının üstüne basmış, topuklarını kaldırmış yılan gibi süzülüyordu.

Babası Mollanın peşrevine bayılmıştı. Âdeta en ileri gelen bir huzur pehlivanı gibi cakası vardı. Kendi kendine söyleniyordu:

— İlâhi yarabbim! Bu ne merak!. Keşke bu çocuğa el ayak vereydin de pehlivan olaydı.

Baba, büyüğün Mollayı bir iki elde alt edip mağlûp edeceğine kani idi. Başka türlü olamazdı. Peşrev filân işin cakası idi. Merakla bunları benzetmiş olabilirdi.

İki kardeş kapıştılar... Ağabeyisi Mollaya çullandı. Daha ilk hamlede onu alta alıp yenmek sevdasında idi.

Molla, ense bağlamış, başını ağabeyisine bakmamak üzere geriye çevirmiş, boşta duran sağ elini sallıyordu. Ağabeyisine bakmıyordu bile!

Mollanın bu duruşu hakikaten şahane idi. Tıpkı Sultan Azizin baş pehlivanı olan meşhur Arnavut Oğluna benziyordu. Ağabeyisi, kardeşinin böyle yumuşak ve lâkayt, elense bağlamasından bilistifade dolu dizgin bir çapraz girdi.

Molla, hafif olduğu için bu kuvvetli ve anî çaprazla oldu-

ğu yerden koptu. Fakat ancak beş odım kadar ya gitti, ya gitmedi. Birdenbire bir manevra ile dönerek ağabeyisini uçar gibi önüne düşürüvermişti.

Molla, ağabeyisine meşhur olan yan baş oyununu yapmıştı. Ve kova gövdeli ağabeyisi kardeşini sürüp götürüyüm ve altıma alayım derken kendisinin oyunu bozularak alta düşmüştü.

Molla, derhal kardeşinin üzerine çullandı. Kemaneye geçti ve bir iç kazık vurdu. Paça aramağa başladı.

Ağabeyisi çıldırıyordu. Neye uğradığını şaşırmişti. Baba, bu işe daha ilk hamlede bir mânâ verememişti.

Fakat, Müminin yaptığı kurtarış hareketi şaheserdi. Tam pehlivanca bir mukabele idi. İsmail kardeşine paça kaptırmağa çalıştı.

Mücadele müthiş oldu. Nihayet İsmail, kardeşinin iç kazığını sökerek bin müşkülâtla altından kalkabildi.

Müminin annesi, küçük oğluna taraftardı. Ne de olsa küçüktü. Onu seviyordu. Sonra, çolak ve kırıkçı. Bir avuç boyile ve gövdesile neler de yapmak istemiyordu.

Anne, ikide bir babasına söyleniyordu:

— Neden böyle yapıyorsun? Yazık değil mi Mümine?

Baba, cevap veriyordu:

— Bırak akli başına gelsin... Bir yeri daha kırılırsın da bır daha güreşemez olsun. Yahu, bundan pehlivan olur mu?

İki kardeş ayağa kalktılar. İsmail, bir hücum daha yaptı. Tekrar çaprazda girdi. Bu sefer Mollayı fena kapmıştı. Küçük Molla uçuyordu. Hemen hemen harman yerini bir baştan bir başa uçtu. Ha kırıldı, ha deşti.. diye gözler ona acıyıp bakarken birdenbire İsmailin havadan uçtuğu görüldü.

Molla, bir biçimine getirerek kendi ustalığı ile çaprazdan yılan gibi olduğu yerde sıyrılmıştı ve olduğu yere bir hamam bohçası gibi derlenip toparlanmıştı.

Ağabeyisi, vücut bulan bu ânî maniaya açrarak dört elli uçmuştu. Eğer biraz tetik davranmamış olsaydı, muhakkak tepetlak kılarak sırtüstü Müminin önüne yenik düşecekti.

İsmail, dört elli kaçarak ayağa kalktı. Molla, peşinden sıçramıştı. Fakat yetişip yakalayamamıştı.

Güreş başlayalı dört beş dakika olduğu halde İsmail yaptığı iki oyunla kendi kendini bozmuştu. Daha Molla, oyuna girmemiş bulunuyordu. O, ağabeyisinin marifetlerini, hamlelerini bozuyor, babasına karşı onu iki paralık etmek istiyordu.

Baba, pehlivan oğlu pehlivan olduğundan, Müminin ne

yapmak istediklerini görmüştü ve ona çok iyi numara vermişti. Çok güzel ve mahirane kurtarışları vardı.

Hulâsa: İsmail kardeşine beş on hamle yaptı ve bu hamleleri Mümin birer birer söktü. Şimdi sıra Mümine gelmişti.

Mümin, ağabeyisinin kendisine bir şey yapamayacağını gösterdikten sonra hücumla geçmişti. İlk hamlesi çapraz oldu. Pekmez küpüne girer gibi girdi, ağabeyisini çolak koluna geçirdi, sürdü.

İsmail, küçük kardeşinin çaprazından kurtulacağım diye iri gövdesile savrulup duruyordu. Fakat, çengel kolun menegenesinden kurtulamıyordu.

Molla, mahsusan da hızla sürdü ve birdenbire çaprazdaki kitli ellerini yukarıdan aşağıya tâ, topuklara kadar sıyırdı ve topuklara indi.

İsmail, kaidesinden kopmuş bir heykel gibi havada döndü ve savruldu. Lâf değil sırtüstü yere vuruyordu.

Bereket versin canlı ve tetik davrandı. Derhal hızla dönüp yüzüstü yere kendini attı. Mümin, olduğu yerden kardeşinin üzerine sıçradı. Kisbet kasnağından yakaladı. İsmaili olduğu yerde tesbit etti ve çolak elini şak küntesine oturttu.

İsmail, şak küntesinden kurtulacağım diye çabalıyordu. Şak küntesi basit bir oyundu. Altta bulunan hasmın ayakları arasından elini geçirip kisbetinin ön kasnağından geçirmek, bu suretle hasmı havalandırarak çevirip sırtüstü yere vurmaktır...

Şak küntesinden kurtulmak ta şöyle idi: Şak küntesine giren pehlivan bir elile hasmın kasnağı tutmuş olan elini kurtarıncı diğer taraftan da olanca kuvvete ileri doğru balıklamakta. Gövdesi ağır olanlar bu balıklama ile hasım kolunu dirsekten açarak ve yaylandırarak şakı kolaylıkla sökebilirlerdi.

İsmail, kardeşinin şak küntesini yiyince ileri atıldı. Ağır gövdesile Müminin kolunun üzerine yüklendi.

Fakat, Müminin çolak ve çengel kolu yaylanır mıydı? O, bir kanca gibi duruyordu. İsmail birkaç defa ileri şahlandı. Bir türlü kardeşinin kolunu şak küntesinden sökemedi.

Mümin, birdenbire doğruldu. Olanca kuvvete ve pekmez küpü kaldırır gibi ağabeyisini bir hamlede kaldırdı ve kıçım havalandırıp iki el üzerinde astı.

İsmail gidiyordu. Pes etmesi lâzımdı. Molla da, ağabeyisini pes etsin diye bekledi.

İsmail oralarda değildi. Molla, o kadar kendine güveniyordu ki, babasına dönerek:

— Söyle! Pes etsin! Yoksa vuruyorum yere...

Dedi.

Baba, hiddet ve gazap içinde idi. Cevap bile vermedi. İsmailin yenildiğini istemiyordu. Molla, künteyi aşırıldı. Ağabeyisini sırtüstü yere vurdu.

Molla, ağabeyisini on bir dakikada yenivermişti. İsmail, olduğu yerden kalktı. Mahcup bir halde durdu. Önüne baktı:

Molla, babasına dönerek:

— Baba, olmadı ise bir daha tutuşalım!

Diye alay etti. Mollanın babası cevap verdi:

— Oldu. Fakat, sen baş pehlian olamazsın!. İşte senin hayatta yapacağın güreş bu kadardır. Bundan bir gömlek daha fazla pehliyan olursun... Lâkin ağabeyinin atisi vardır. O, çalışa çalışa başa kadar yükselir.

— Güzel ve mahir güreşiyorsun, aferin sana!.. Fakat yazık emeklerine, bu gövde ile, bu kollarla bu kadar olur bu iş... Ulan herif, düşün bir kere... Adalı Haliller, Filibeli Kara Ahmetler, Kara Osmanlar, Koca Rüstemler, Arap Saitler, Yarıcı Mustafalar ortada... Bunlara nasıl karşı koyabilirsin? Bırak oğlum bu sevdayı.. derslerine çalış... Seni, güreşten menediyorum... Bir daha güreştiğini işitirsem seni evlâtlıktan reddedirim...

Diye kesip attı.

Molla, ağabeyisini yendiği halde bile babası pehliyan olmasına razı olmuyordu. Babanın hakkı vardı. O, evlâdının büyük bir pehliyan olamayacağına kani idi. Binaenaleyh, büyük ve şöhretli bir baş olamadıktan sonra neden boşu boşuna alelâde bir pehliyan olmak için çalışmış olsundu. Medreseye gidip molla olması daha iyi idi.

Mümin, babasının bu kat'i ihtarından sonra medreseye döndü. Fakat, bir daha baba evine dönmedi. Medreseyi de terk edip kisbetini omuzuna vurarak çıkıp gitti.

**

Mümin, kisbeti omuzunda bu köy senin, o kasaba benim dolaşmağa başladı. Nerede güreş varsa oraya gidiyordu.

Mümin, yirmi iki yaşına kadar Rumeliyi baştan başa dolaştı. Büyük ortanın en namdar pehliyanlarını, baş altının en çetin pehliyanlarını birer birer, hattâ, ikişer ikişer yendi. Namı:

— Çolak Molla!

Diye dillerde destan olmağa başlamıştı. Baş altına güreştiği zaman yetmiş iki okka geliyordu. Daha gelişmiş, daha boylanmıştı.

Baba, uzaktan uzağa oğlunun muvaffakiyetlerini işitiyor-

du. Mümin baş altında en namdar pehlivanları mağlûp edip dururken ağabeyisi daha hâlâ büyük ortada boğuşup duruyordu. Bir türlü büyük ortayı çıkaramamıştı.

Büyük ortada namdar pehlivanlar vardı. Helvacı, Çingene bunların en çetinleri idi. Mümin üstüste ikişer üçer defa yenmişti. Halbuki ağabeyisi daha hâlâ bir Çingeneyi meydandan çıkaramamıştı.

Selânikte güreş vardı. Selânik o vakitler güreş yeri idi. Her sene Kırkpınarda olduğu gibi büyük panayır güreşleri olurdu.

Çolak Molla, bu güreşlere gitmeğe karar verdi. **Maksadı** başka idi. Başa güreşecekti. Çolak Molla, Dimetokada yapılan bir güreşte başa çıkmıştı.

Mollanın Dimetokada başa çıkışı acayip olmuştu. **Molla**, bir kahveye misafir olmuştu. Kahvede yatacağı ve güreşlere iştirak edip gidecekti.

Molla, güreşlerden aldığı para ile geçiniyordu. Çok parası da olmuştu. Kemerinde epeyce altın birikmişti. Nereye giderse kazanıyordu.

Dimetokada bir ağanın büyük bir düğün güreşi olmuştu. Bunu haber alan Molla, buraya düşmüştü. Birçok tanınmış pehlivanlar da bu düğüne gelmişti.

Baş pehlivanlardan yalnız, meşhur Yarıcı Mustafa gelmişti. Yarıcı o devrin en meşhur pehlivanlarından. Filibeli Kara Ahmet, Adalı Halil, Koca Yusuf ayarında idi. Yüz on beş okkalık kırıcı bir pehlivandı.

Dimetokalı kahveci, Çolak Mollayı tanımıyordu. Yalnız uzaktan uzağa ismini işitmişti. Fakat baş altı pehlivanı olarak duymuştu.

Dimetokalı kahveci, küçük bir softanın kahvesine misafir olduğundan memnundu. Molla, zaten cüppesinin içinde kayboluyordu. Ona baş altı pehlivanı demek için yüz şahit lâzımdı.

Kahveci, Mollayı deste güreşçisi, daha olmazsa bir küçük orta güreşçisi diye telâkki etmişti.

Kahveci, Mollaya akşam yemeği hazırladı. Bolca yemek yedirdi. Ağırladı. Nihayet fıkara bir softa idi. Beş on para almak için gelmişti. Tanrı misafiri idi, bakmak savaptı.

Her ne hal ise, o gece kahvede yattı. Sabahısı güreş vardı. Dimetoka epeyce kalabalık olmuştu. Etraftan da birçok pehlivanlar gelmişti.

Güreş zamanı kahveci ile Molla güreş yerine yollandılar. Kahveci, Mollaya ismini sormamıştı bile...

Molla, bir yere bağdaş kurdu, oturdu. Önüne de kisbetini koydu. Cazgır bağıriyordu:

— Desteye güreşecekler meydana!..

Molla, oturuyordu. Kahveci sordu:

— Molla, desteye bağıriyorlar, çıkacak mısın?

O, başile işaret etti:

— Hayır...

Deste güreşi bitti. Cazgır küçük ortayı bağıрмаğa başladı:

— Küçük ortaya çıkacaklar meydana!..

Molla, yine istifini bozmamış oturuyordu. Kahveci:

— Molla, küçük ortaya sesleniyorlar.. haydi çık!..

Molla, yine başile işaret etti:

— Hayır...

Kahveci sinirlenmişti. Bu softa deli mi olmuştu? Büyük ortaya mı çıkacaktı? Bir aralık kahveci sabırsızlandı. Mollaya dönerek:

— Molla, nereye çıkacaksın ya?..

Deyince, Çolak Molla:

— Hemşerim.. üzülme, otur oturduğun yerde... Yedirdiğin ekmeği haram etmeyiz...

Dedi.

Kahveci, ses çıkarmadı, oturdu. Küçük orta güreşleri de bitti. Sıra büyük orta güreşlerine geldi. Cazgır bağıriyordu:

— Büyük ortaya güreşecekler meydana!

Molla, yine kisbeti önünde oturuyordu. Bu sefer kahveci, sabrını taşırdı ve bağırir gibi:

— Softa, nereye güreşeceksin ya?. Yoksa alay mı ediyorsun?. Deli misin? Senin gibi adam büyük ortaya bile güreşemez... Daha ne oturuyorsun burada?.

Dedi.

Ve yanından kalkıp gitti. Kahveci, Mollanın bir meczup olduğuna hükmetti. Boşuna yedirip içirdiğine, baktığına hayıflandı.

Kahveci kendi kendine söyleniyordu:

— Meğer, meczupmuş herif!..

Nihayet büyük orta güreşleri de bitti. Cazgır, baş altı güreşlerini bağıрмаğa başladı:

— Baş altına güreşecekler meydana!..

Molla, yine oturuyordu. Kahveci, göz ucile oturduğu yerden Mollayı seyrediyordu. Mollanın baş altına da çıkmadığını, oturduğunu görünce:

— Ulan sahiden deli imiş...

Diye söylendi. Baş altı güreşleri de olup bitmişti. Sıra baş güreşlere gelmişti.

Cazgır bağıırıyordu:

— Başa güreşecekler meydana!..

Baş a bir kısrak koymuşlardı. Boynunda bir elbiselik sarılı idi. Alnına üç beşi bir yerde dizmişlerdi. Epeyce bir para demekti.

Baş a, gele gele Yarıcı Mustafa gelmişti. Yarıcı Mustafa ile de güreşecek kimse yoktu. Kısrak bedavadan Yarıcı Mustafaya kalacaktı. Hem de güreşmeden...

Düğün sahipleri, cazgır, baş güreşi ilân ederken kısrak meydanla dolastırıyorlardı. Yarıcı Mustafanın ağzı sulanmıştı. Paraları, elbiseliği, kısrakı alıp güreşmeden gidecekti.

Molla bu sırada oturduğu yerden kalktı. Soyunmağa başladı. Mollanın soyunduğunu kimse görmemişti. Yanındakiler görüyordu. Onlar da niçin soyunduğunu bilmiyorlardı. Herhalde Yarıcıya karşı güreş yapacak değildi ya... Elbise filân değiştirecek olmalı idi.

Kahveci, Mollanın soyunduğunu görmüştü. Hemen, sıçrayıp yanına koştı ve omuzuna dokunarak:

— Softa, deli mi oldun? Nereye ve kime soyunuyorsun?. Ona Yarıcı Mustafa derler... Görmüyor musun?

Molla, cevap verdi:

— Üzülme... Allaha dua et!. Otur da elbiselerime bak!.

Dedi.

Kisbetini giyen Molla, meydana çıktı. Davul, zurnalara işaret etti. Davul zurnalar sustu.

Halbuki, Mollanın bu hareketi vücut buluncaya kadar düğün sahipleri ortada kimse yok diye kısrakı Yarıcıya götürüyorlardı.

Bu anda bir tanılmamış pehlivanın ortaya çıkıp davul zurnaları durdurması herkesin garibine gitti. Hem de küçük yapılı bir pehlivanın...

Molla, bağırdı:

— Baş a ben güreşeceğim!. Kısrakı yerine çekin!.

Molla, bunları söyledikten sonra kazan dibine yürüdü, yağlanmağa başladı. Yarıcı, fena halde kızmıştı. Küçük bir pehlivan ortaya çıkmış, kendisine meydan okuyordu.

Dimetokalı kahveci, şaşkın şaşkın bakıyordu. Bu, küçük softanın kırılacağına kanidi.

Yarıcı, alelacele soyundu. Heyecanla kisbetini ayağına

giydi. Adı sanı belli olmayan bu küçük, küstah pehlivana had-dini bildirmek gerekti.

Bütün seyircileri heyecan kaplamıştı. Meydan okuyan kim-di?. Bir avuç adam Yarıcıya nasıl meydan okuyordu?

Ağızdan ağıza:

— Kim bu acaba?..

Diye söyleniyorlardı. Kimsecikler bilmiyordu. Yalnız, orta pehlivanlarından bir ikisi Çolak Mollayı biliyorlardı. Onlar da yanındakilere söylemişlerdi:

— Bu, Çolak Molla be!.

Yarıcı, alelacele yağlandı. Yağlanmağa bile ehemmiyet vermedi. Molla, gayet itinalı yağlanmıştı. Temkinli idi. Lâf de-ğil, ilk olarak baş pehlivanlardan Yarıcıya çıkıyordu. Taliini deneyecekti.

Cazgır, ahali hayret içinde idi. Herkes bu adamın kim ol-duğunu anlamak istiyordu. Cazgır, pehlivanları takdim edi-yordu:

— Buna meşhur Yarıcı Mustafa derler...

Dedi.

Sıra Mollaya gelince ismini sordu:

— Pehlivan ismin ne?

Molla, kısaca şunları söyledi:

— Molla!

Cazgır, aymıştı. Derhal mukabele etti:

— Çolağı da var mı?.

Molla, kolunu göstererek:

— Görmüyor musun ağa!

Deyince, Yarıcı da hasmını anlamış bulundu. O da, Çolak Mollanın pehlivanlığını işitmişti. Demek başa meydan oku-yordu.

Ahali, sabırsızlıkla yabancı pehlivanın ismini bekliyordu. Nihayet, cazgır, seslendi:

— Buna da meşhur baş altı pehlivanlarından Çolak Molla derler...

Deyince, herkes yabancı pehlivanın kim olduğunu anladı. Çolak Molla, dillerde dstandı. Ustalığı, fevkalâde mahareti ve pehlivanlığı görmeyenlerce de malûmdu. Şimdi herkes dik-kat kesilmişti.

Dimetokalı kahveci, Çolak Molla ismini işitince şaşırılmıştı. Kendi kendine söyleniyordu:

— Tevekkeli değil... Herif bir kelime bile konuşmuyor...

Fakat, herkes Mollanın, yüksek bir pehlivan olduğunu işit-

tiği halde Yarıcıya karşı nasıl karşı koyacağına bir türlü akıl ediremiyordu.

Yarıcı dev gibi bir adamdı. Molla, yanında çocuk gibi kalıyordu. Güreş başladı. Yarıcı Mustafa, hasmını birkaç elde alt edip işini bitirmek istiyordu.

Yarıcı, küçük hasmına saldırdı. Bir çapraz toplayıp sürdü. O kadar kuvvetle sürüyordu ki Molla, ha kırıldı, ha kırılacaktı.

Hemen herkes gözlerini kapamıştı. Çünkü Yarıcı hasmını fevkalâde iri gövdesinin arasına almış ezerek sürüyordu.

Maazallah, üstüste düşerlerse Molla, muhakkak surette altta kırılırdı. İşte, tam bu heyecanlı zamanda Molla, marifetini yaptı.

Molla birdenbire yılan gibi çaprazdan sıyrıldı ve şimşek sür'at ile olduğu yere oturup bohçalandı.

Yarıcı, bu âni hareket karşısında önündeki maniaya hızla çarpıp kösteklenerek uçtu. İki elleri üzerine düştü. Az kalsın tepe taklak kılıyordu.

Bereket versin kendini toparladı ve dört elli kaçarak ayağa kalktı. Molla, olduğu yerden fırlayarak hasmının peşinden koşmuştu. Fakat yakalayamamıştı.

Yarıcının daha böyle ilk elde, Mollanın karşısında kendi oyunile biçimsiz ve tehlikeli vaziyete düştüğünü görenler hayretlere düşüp bağırıyorlar:

— Yaşa, Molla be!

Molla, ayağa kalktığı zaman çırpındı ve bir nâra salladı:

— Hayda maşallah be!..

Mollayı tanımayıp yalnız ismini işitenler ve onun maharetini duyanlar Mollanın ne olduğunu ilk elde görmüşlerdi. Bu manevraya Yarıcı bile şaşırılmıştı.

Koca Yarıcı, Molla gibi hafif bir pehlivanın ve hattâ baş pehlivan bile olmayan bir adamın bu suretle hareketi karşısında hayretlere düşmüştü.

Yarıcı da şevka gelerek Mollanın nârasına mukabele etti:

— Hayda Molla be!..

— Aferin Molla be!..

Güreş tekrar ayakta başladı. Molla, ayak baş parmakları üzerinde duruyordu. Hasmını ensesinden sol el ile bağlamış, çolak kolunu serbestçe sallıyordu. Başını da tersine ve geriye çevirmiş, hasmının yüzüne bile bakmıyordu.

Fakat Mollanın ensede bağlı eli elektrik pili gibi idi. Âdetâ bir gözdü. Molla, zaten hasımlarını böyle aldatırdı.

Yarıcı, Mollanın kendisine bakmayıp ense bağladığını ve

gelişi güzel durduğunu görünce fırsatı ganimet bildi, tekrar dolu dizgin Mollaya çaprazla girdi.

Molla, daha hasmı kıpırdar kıpırdamaz, bir çelik yay gibi boşanıp harekete geldi. Yarıcı, iri gövdesile çaprazı doldurmuştu. Dört adım süremedi. Bu sefer Molla, hasmına ikinci bir manevra kabiliyeti doğurdu. Şimşek süratle yana dönerek Yarıcıya bir yan baş oyunu takti ve köstekliyerek hasmını yanına doğru uçurdu ve dört elli yere düşürdü.

Yarıcı, Mollanın yan baş oyunile öyle bir uçmuştu ki, yılan gibi kayıp süzölmüştü. Molla, hasmının dört elli yere düşmesile beraber üzerine yürüdü ve Yarıcı toparlanmadan daha ayaktan sarmaya girdi.

Mollanın bu harikulâde ve üstadane harekâtı karşısında gerek Yarıcı, gerek seyirciler heyecana düştüler. Molla, hafif ve küçük gövdesile Yarıcı gibi okkâlî ve dev pehlivanı yan başla sıyırdıktan sonra üste de ayaktan sarma vurup bastırmıştı.

Yarıcı neye uğradığını şaşırmıştı. Hafif Mollanın sarmasından kurtulmak istedi. Hattâ, hasmı sırtında olarak kalkmağa tevessül etti.

Fakat Yarıcı gördü ki, yerinden kıpırdamak mümkün değildir. Hasmı öyle mahirane bir sarma dolamıştı ki, onu her tarafından kısıkvrak bağlamıştı.

Mollanın sarma bağlamalarında icatları vardı. Sarmayı vurduktan sonra hasmını boş kalan ayağından alttan, üstten pençelerile bağlar ve olduğu yere mihlardı.

Yarıcı, zorlandı, sarmadan bir türlü çıkamadı. Molla, bekliyordu. Birdenbire başka oyuna geçti ve yahut hasmına mahsusen, bile bile fırsat verip boşalırken gırtlaklayarak yenecekti.

Nitekim böyle oldu. Molla, hasmına fırsat verdi. Yarıcı içten paça ile ters döneyim derken derhal ters bir gırtlak yedi. Az kalsın açığa düşüp yeniliyordu.

Bereket versin halli ve gayet kuvvetli bir adam olduğundan derhal kendini toparladı ve Mollanın iki dirhemlik gırtlak manevrasından kurtuldu.

Yarıcı yine sarmada bağlanmış olduğu halde altta kalmıştı. Kendi kendine bir an mülâhazaya daldı ve Mollanın deşetli bir pehlivan olduğuna hükmetti. Lâf değil daha ilk hamlelerde akla gelmedik mukabelelerle karşılaşmıştı. Böyle bir güreşi ne Filibeli Kara Ahmetten, ne Adalıdan, ne de diğer pehlivanlardan görmemişti.

Yarıcı, Mollanın, Arnavut Oğlu gibi, Yürük Ali gibi, Karagöz Ali gibi tehlikeli, belâhî bir pehlivan olduğuna hükmetti ve ona karşı güreşini kollamağa karar verdi.

Çolak Mollanın altından Yarıcı tam yarım saat kurtulamadı. Bin bir tehlikeler atlattı. Güç hal ile nihayet, tek paça ile hasmının altından kalkabildi.

Bütün seyirciler, eski ve yeni pehlivanlar, ağalar ve beyler Mollaya hayran olmuşlardı. Molla, kendini hiç sıkmadan güreşiyordu. Hasmın hep iki dirhemlik yerini arıyordu. **Sonra**, oyunlarını öyle yerinde yapıyor ve tatbik ediyordu ki bütün güreşin ağırlığını, zorunu hasmın üzerine yükletiyordu. **Mollanın** bu güreş tarzı ve üstatlığı harikaların harikası idi.

Yarıcı, hasmının bir cin kadar çarpıcı ve tehlikeli olduğunu sezdiğinden derhal güreşini topladı. Fazla açık hücumlardan ve hamlelerden vazgeçti.

Molla, Yarıcıya ters geliyordu. Çünkü Molla, hep soldan güreşe giriyordu. Halbuki, Yarıcı, yalnız sağdan güreş yapan ve kuvvet alan bir pehlivandı.

Kurnaz Molla, hasmın sağ güreşçi olduğunu sezdiğinden daima soldan giriyordu. Bu sebeple Yarıcı, hasmını istediği gibi tam kuvvetle karşılamıyordu. Kuvvetini yarıya sarfedebiliyordu.

Molla ise her taraftan güreşen bir yaradılışa malikti. Allah onu öyle yaratmıştı ki, hem sağdan, hem soldan, hem göbekten başa başa aynı kuvvet ve hızla solak gelmeden güreşirdi. Hiçbir pehlivana nasip olmayan bu hareket, Mollanın hasımlarını müşkül hale koyardı.

Nitekim, koca baş güreşçi Yarıcı da Mollanın bu ters kolposuna tutulmuştu. Tıpkı sağdan kalem tutup yazanların soldan tutup yazamadıkları gibi zavallı Yarıcı, Mollanın muhtelif cepheleden güreşi karşısında yarı kalmış, bir çolak olmuştu.

Yarıcı, Mollaya, ayaktan ne oyun yapmak istedise hepsi boşa gitmekle beraber hep aleyhine neticelenmişti. Yarıcı, Mollaya birkaç defa da altına almıştı. Altta da Mollaya bir şey yapamamıştı. Bu suretle güreş tam bir buçuk saat sürdü. Yarıcı daima tetik ve temkinli güreşiyordu. Hasmının sakarlığına düşmek istemiyordu.

Güreş bir buçuk saati geçiyordu. Molla, hasmına bir çapraz doldurdu. Koca Yarıcıyı çolak kolunun mengersine sıkıştırmış sürüyordu.

Yarıcı, bir türlü çaprazdan kendini sıyramadı. En nihayet Mollanın altına düştü. Molla, hasmını altına alır almaz meşhur olan şak küntesini çolak kolile taktı.

Yarıcı, şak küntesinden kurtulmak için manevralara baş-

ladı. Şak küntesinden iri bir pehlivan için kurtulmak o kadar zor değildi.

İri bir pehlivan, koca gövdesini ileri atar ve bir elile de şaka bağı hasım elini çözebilmekte müşkülât çekmezdi. Fakat Mollanın çengel eli âdetâ şak küntesi için icat olunmuştu. O el, dirsekten kaynak olduğu için künteye güzel oturuyordu. Sonra, o el, dirsekten yaylanmadığı için boşalmıyordu.

Yarıcı, iri gövdesile kendini ileriye doğru müteaddit ke-reler şahlandıırarak attığı halde bir türlü Mollanın şak küntesini sökemedi.

Molla, fırsat kolluyordu. Hasımının hamlelerinin bitmesini bekliyordu. Nitekim fasılayı buldu ve birdenbire koca Yarıcıyı çekince askıya aldı ve bekletmeden aşırıldı.

Yarıcı, havalanarak tepe taklak kılıp aşmıştı. Sırtüstü yere vurup yenilmişti. Koca Yarıcı şaşırıldı. Gözlerinden yaş geldi. Utanmasa bir çocuk gibi hınçkıra hınçkıra ağlıyacaktı.

Molla, ayağa kalkıp galibiyet temennasını çaktı ve durdu. Hasım ayağa kalksın diye bekliyordu.

Yarıcı, mahcup bir halde ayağa kalktı. Herkes heyecan içinde idi. Koca Yarıcı mağlûp olmuştu. Molla, Yarıcıya yanaştı, elini alıp öptü. Yarıcı da Mollanın alınından öptü. Fakat Yarıcının gözleri yaşlı idi.

Güreş bitmişti. Molla, ilk defa olarak başı kurtarmıştı ve baş pehlivanların namdarlarından birini yenmişti.

Güreş tarihimiz içinde bir kaç Yarıcı vardır. Molla ile güreşen Yarıcı, meşhur Levenli Yarıcı Mustafadır.

Levenli Mustafanın Adalılarla, Koca Yusufarla, Filibeli Ahmetlerle güreşleri vardır. Zamanın en meşhur pehlivanlarındanır.

*
**

Yarıcı ve Yarıcının taraftarları bu mağlûbiyete bir türlü tahammül edemediler... Bu mağlûbiyetin bir kaza neticesi ve yahut şöyle böyle bir tesadüf eseri olduğuna hükmettiler.

Yarıcının taraftarları olan ağalar ve beyler, Çolak Molla ile Yarıcıyı güreştirmeye karar verdiler ve bu kararı Mollaya bildirdiler...

Molla, derhal şu kısa cevabı vermişti:

— Pekâlâ! Ne vakit isterseniz güreşe hazırım!..

İşte, bu Dimetoka güreşinden sonra Çolak Mollanın bir ke-re daha Yarıcı ile güreşi vardır ve bu güreş iddialı bir güreştir. Maatteessüf, bu güreşin nerede yapıldığını bilemiyoruz... Fakat güreş vardır.

Yarıcı ile Mollanın ikinci güreşi bir hafta sonra olmuştur. Böyle olduğuna nazaran güreşin Dimetoka civar köylerinde ve yahut çiftliklerinden birinde olduğu kararına gidilebilir.

Yarıcı ile Mollanın iddialı olan ikinci güreşi çok enteresan olmuştur. Kahveci, Mollayı kimseye vermemiştir. Bizzat kendi beslemiş ve bakmıştır.

Bir hafta sonra olan güreşte Yarıcı daha müşkül vaziyetlerde kalmıştır. Çünkü Molla, ilk güreşte hasmın girdisini çıkmasını öğrenmişti. Hamlelerini ve maharetlerini tayin etmişti. Bu sebeple ikinci güreş Molla için kolay olmuştur.

Yarıcı, küçük hasmına karşı güreşi kazanmak için olanca gaddarlığını kullanmıştır. Yarıcı, şöyle karar vermişti: Hasımını elense ve tırpanlarla budayarak kıracak ve leşini yenecek.

Yarıcının güreş tabiyesi yerinde idi. Her iri ve baş pehlivan da ancak böyle bir taktik kullanabilirdi. Usta ve oynak bir pehlivana karşı ancak kırıcı bir körüse lâzımdı.

Yarıcı, güreşe başlar başlamaz işi kırıcılığa döktü. İç ve dış tırpanlarla ve elenselerle, boyunduruklarla hafif çolak Mollayı gaddarane hırpalamağa başladı.

Molla, hasmının bu kırıcı güreşi karşısında tam beş dakika kadar müdafaada kaldı. Herkes Mollanın fena vaziyete düştüğüne hükmetmişti.

Lâf değil, iri, dev cüsseli Yarıcı, yetmiş okkalık hasmı habire kırıyor ve boğuyordu. Kimse bir şey diyemezdi. Çünkü güreş kıran kırana idi.

Kahveci dahi ümidini kesmişti. Çünkü Molla, küsmüştü. Mukabele edemiyordu. Yarıcı, hiç oyun yapmıyordu. Safi boyunduruk vuruyor, elense çekiyordu.

Yarıcı, hasmının sakın duruşundan ve hamlesiz kalışından cesaret almıştı. Onu susturduğuna inanmıştı. İkide birde cakalı nâra atıyordu:

— Hayda Molla be!

— Aferin Molla be!

Güreşin sekizinci dakikalarına doğru Molla, birdenbire hasmından açılarak davulculara ve zurnacılara işaret ederek bağırды:

— Durunuz!..

Herkes şaşırmıştı. Ne oluyordu? Yoksa Molla pes mi edecekti?. Olabilirdi ya!. Fakat düşüncelerin aksi zuhur etti.

Molla, şöyle bağırды:

— Ağalar, beyler güreş mi yapacağız, yoksa birbirimizi mi kıracağız?. Hiç böyle güreş olur mu?

Yarıcının taraftarları mukabele ettiler:

— Güreş kıran kıranadır.. sen de boğ, sen de tırpan vur!
Molla cevap verdi:

— Bu, güreş olmaz, döğüş olur... Güreş pehlivanlık demektir. Ben, güreş yapmak istiyorum... Eğer böyle güreş yapacaksak siz aldanırsınız?. Ben bir kere sizlere söyleyim de ötesini bekleyiniz!.

Dedi.

Ve, Yarıcıya dönerek:

— Tut! Yarıcı!

Dedi.

Ve çırpınarak bir nâra salladı:

— Hayda maşallah Yarıcı!..

Güreş kırasıya başladı. Çolak Molla, daha ilk hamlede Yarıcıya ters girerek bir elense iç tırpan vurdu. Yarıcının burnu yere vurmuştu.

Yarıcı dizlemesinden aşağı kalkar kalkmaz Molla, çırpındı ve bir nâra daha savurdu:

— Hayda kardaşım be!

Güreşe girdi ve bir elense tırpan daha çaktı. Yarıcı yine dizliyerek burnunu yere vurmuştu. Molla, hasmının üzerine gitmeğe tenezzül etmiyordu.

Yarıcı kalktı. Doğrulurken Molla, tekrar çırpınarak bir nâra daha savurdu:

— Hayda maşallah Yarıcı!..

Güreşe girdi. Bir elense iç tırpan daha vurdu. Yarıcı, yine sendeliyerek dizlemişti. Molla, tam beş dakikadan fazla hasmına elense iç tırpan vurarak ve çırpınıp nâra atarak gaddarcasına güreşine devam etti.

Yarıcı, bir türlü hasmına ne tırpan vurmak ne de elense çekmek fırsatını bulamıyordu. Yarıcının güreşi acayip bir hale gelmiş ve bozulmuştu.

Yani Çolak Molla, hasmının güreş tabiyesini, mukabil tarruzlarla fırsat vermeden ters tarafından girerek bozmuştu.

Yarıcı, afallamıştı. Ne yapacağını şaşırılmıştı. O, elense ve tırpanlarla bir kere olsun Mollayı dizleyemediği halde Molla, onu her elense ve tırpan vuruşunda dizliyor ve düşürüyordu.

Molla, bir aralık hasmına bir de boyunduruk taktı. Molla, boyunduruk nasıl vurulur bilirdi. Öyle her pehlivanın bildiği boyunduruk gibi vurmazdı. Onun boyunduruğu zoğlu idi. Buna «Molla boyunduruğu» derlerdi.

Molla, hasmını boyunduruğa geçirdiği zaman bağlar bağlamaz baş parmağıle hasmının köprücük kemiğinin boşluğuna

gırtlak altına bir kazık saplar gibi basardı. Bu, zoğlu boyunduruk hasmın bir anda iflâhını keserdi. Bütün asabını altüst eder, nefesini keserdi.

Yarıcı, ömründe yemediği zoğlu boyundurukla afallamıştı. Bütün asabı çözülmüştü. Nefesi tutulmuştu.

Molla, hasmına üstüste bu boyunduruklardan vurdu ve boyunduruk mukabelesi ne demek olduğunu gösterdi.

Yarıcı; gaddarcasına hareket edip hasmını kırarak yenmeğe karar vermiş olan Meşhur Mustafa, Mollanın on dakikalık mukabil gaddarca hareketleri karşısında süt dökmüş kediye dönmüştü.

Aman Allah! Bir daha Yarıcı, Mollaya kırıcı güreş mi tatbik ederdi. Bu Allahın belâsı çolak ve sakar herif kendisini öldürecekti.

Yarıcı, kırıcı güreşe tövbe etmişti. Elinden gelse Molla-ya şöyle bağıracaktı:

— Molla, tövbe! Bir daha kırıcı güreş yapmam! Aman sen de bırak şu işi artık!

Molla kırıcılığı on dakika sonra bırakmıştı. Çünkü hasmın tedip edildiğini sezmişti. O, meydanlara sığmayan, nâralar savurup tırpanlar, boyunduruklar atan Yarıcı, şimdi süt dökmüş kediye dönmüştü.

Çolak Mollanın bu güreş tarzı, ağaları, beyleri, eski ve yeni pehlivanları derin heyecan ve hayrete düşürmüştü. Molla, bir âlemde vesselâm!.. Allah o ayarda pehlivan çok nadir yaratmıştı.

Yarıcı, gaddar güreşi bizzarure bırakmıştı. Fakat güreşi nasıl çıkaracaktı? Kırıcı güreşe ümit ve bel bağlayan Yarıcı, şimdi ne yapmalı idi?

Yarıcı, güreşe efendice girmiş olsa ne kazanacaktı? Bu evvelki güreşte Mollanın maharetlerini görmüştü. Yegâne ümidi kırıcılıkta idi. O da elden gitmiş bulunuyordu.

Zaten bundan sonra güreş çok sürmedi. Güreşin yirmi yedinci dakikalarına doğru Molla, hasmını tek çapraz budayarak altına aldı. Yine o, meşhur şak küntesini taktı. Yarıcı, şak küntesini yememeğe çalışmıştı. Mollanın çolak kolunun ne berbat bir belâ olduğunu bir güreş evvel öğrenmişti.

Fakat Molla, adamına fırsat verir miydi? Şak küntesini kolaylıkla küçük bir manevra ile takıverdi. Artık Yarıcının kurtulmasına imkân yoktu: Mandalar gelse Mollanın şak küntesinden çolak kolunu sökemezdi.

Nitekim, Çolak Molla, hasmını astı. Yarıcının ayakları ha-

valanmıştı. İki elleri üzerinde akibetini bekliyordu. Pes etmedi; Molla da hasmını aşırarak sırtüstü yere vurdu.

Yarıcı bu sefer daha çabuk mağlûp olmuştu. Molla, ikinci defa Yarıcıyı yenmişti. Artık kaza ve tesadûf düşünceleri mevzuubahs olamazdı.

Bu ikinci güreşten sonra Yarıcı, kemali samimiyetle Mollaya şunları söylemişti:

— Molla, sen artık baş pehlivan olmuşsun!.. Bundan sonra Filibeli Kara Ahmedî, Adalıyı, Koca Yusufu, Koca Rüstemleri tutabilirsin!.. Haydi kısmetin bol olsun!. Nasip ise bir daha karşılaşırız...

*
**

Molla, Yarıcıyı üstüste mağlûp ettikten sonra gradosunu anlamıştı. Yarıcının söyledikleri doğru idi. Bundan sonra Filibeli Kara Ahmedin, Adalının, Koca Rüstemin, Katrancıların, Koca Yusufun peşini kovmalı idi.

Adalılar, Koca Yusufun ilâh... Molladan bihaber diler... Onu küçük bir pehlivan olarak uzaktan uzağa işitiyorlardı. Tıpkı Yarıcı gibi...

Molla, kismetini omuzuna vurdu. Filibelilerin, Adalıların peşini kovmağa başladı. Selânikte Beş Çınarda büyük panayır güreşleri olurdu.

Selâniğin Beş Çınar güreşleri her sene Kırkpınar güreşleri gibi muazzam yapılırdı. On binlerce halk selâniğe dökülürdü.

Türkün Rumeli yakasında en büyük bir iskele merkezi olan Selânik o vakitler, kavuklu, şalvarlı, piştovlu babayığitlerle dolup boşalırdı. Ekalliyetlerin tek bir kudret ve kuvveti sezilmezdi. Bunlar, kendi hallerinde bakkallık, meyhanecilik, simsarlık, komisyonculuk yaparlardı. Türk yiğitliği, din kuvveti her şeye hâkimdi. Bu sebeple Selânik, Tuna ağızlarına kadar hâkim olan Türklerin en şirin bir Akdeniz şehri idi. Camilerile, mescitlerle, imaretlerle Türklüğü Akdeniz kıyılarındaki temsil eden bu şehir Türkün medarı iftiharını olan bir yerdî.

Selânik, Kırkpınardan sonra Pehlivanların ikinci defa olarak ayırd oldukları bir merhale idi. İşte, Çolak Molla bu Beş Pınar güreşlerine karar vermişti. Orada devlerle karşılaşacağını göstercekti.

Çolak Molla, babasının buraya kardeşleriyle beraber geleceğini biliyordu. Böyle bir güreşi kaçırmazdı. Her sene Kırkpınara gittiği gibi Selâniğe de giderdi. Babasına kendisini gösterecekti.

Molla, her vakit şöyle dua ederdi:

— Allahım, ben Çolak kulunu şu Filibeli Kara Ahmetlerle, Adalılarla, Koca Yusufarla karşı karşıya getirecek kudrete sahip et... Senden dileğim ve niyazım budur.

Yarıcıdan sonra Cenabı Hak, Çolak Mollanın niyazını yerine getirecekti. Molla, babasından ayrıları beş sene kadar olmuştu. Ailesile büsbütün münasebetini kesmişti. Zavallı ana ve baba her vakit çocukları için gözyaşı dökerlerdi.

Babası, söylenir dururdu:

— Bu Çolaktan baş pehlivan olur mu hiç?. Hey Allahım! Bir evlâdımı elimden aldın?..

Çolak Mollanın babası, Hiçbir vakit oğlunun bir baş pehlivan olacağına kani değildi. Nasıl olurdu?. Hiç devlerle başa çıkabilir miydi? Yüz otuzar okkalık sapa sağlam adamlar ona meydan verirler miydi?

Baba, Çolak Mollanın Yarıcıyı yendiğini rüyasında görse inanmazdı. Halbuki, bıraktığı ve yendiği kardeşi daha hâlâ büyük ortada çalkanıp duruyordu. Bir türlü baş altına geçememişti.

Her ne hal ise, Molla, Selânik yolunu tuttu. Handan hana, arabadan arabaya Selâniğe geldi. Mollanın başında beyaz sarık, sırtında deve tüyü renginde uzun bir cübbe, ayağında bir softa şalvarı vardı. Top siyah sakalı yüzünü çevrelemiş bulunuyordu.

Molla, bu kıyafetle, sırtında güreş zenbili Selâniğe girdi. Selâniğin yabancısı idi. Üste de ne Adalıyı, ne Koca Yusufu, ne Filibeli Kara Ahmedî ilâh... tanııyordu. Bunlarla karşılaşmamıştı.

Mollanın babası, pehlivan oğlunu alarak Selâniğe gelmişti. Oğlunu, büyük ortaya çıkaracaktı. O vakit büyük ortanın yıldızları Çingeneler, Helvacılardı.

Molla, sırtında kisbet Beyaz Kuleye doğru yürüdü. Pehlivanların toplandığı kahveyi arıyordu. İri yarı bir polise yaklaştı ve sordu:

— Burada pehlivan kahvesi nerededir?..

Polis (o vakit bunlara çavuş derlerdi) pehlivandı. Fevkalâde meraklı idi. Çelimsiz Mollayı şöyle gözden geçirdi. Sırtındaki güreş kisbetine baktı ve mukabele etti:

— Ne yapacaksın Molla?

— Oraya gitmek istiyorum!.

— Birisinin kisbetini mi götürüyorsun?

Deyince, Molla, sarardı. Polis bile onun bir pehlivan olduğuna hükmedemiyordu. Ufak tefek gözüküyordu.

Molla, sıkılarak:

— Evet, bir pehlivanın kisbetini götürüyorum!

— Hangi pehlivanın?

Deyince, Mollada şafak attı. Dili ağzına dolaştı. Bozmadan şu cevabı verdi:

— Helvacının kisbetini!

— Ha, şu büyük orta pehlivani

— Evet!..

— Sen onun nesisin?

— Hiç, tanıdığı...

— Galiba sen de güreşiyorsun?.

—

— Bak, kulağın kırık!

—

— Desteye güreşiyorsun galiba?.

—

— Daha çok küçüksün? Biraz şöyle genişle olmaz mı?

Dedikten sonra sözlerine şunları ilâve etti:

— Ben de yarın geleceğim... Desteye çıktığın zaman seni seyrederim... Helvacı çok iyi bir pehlivandır. Fakat onu, Çolak Molla diye birisi üstüste yenmiş... Bu Çolak Molla, yaman bir pehlivanmış... Ufak bir adım olduğu halde fevkalâde usta imiş... İnşallah sen de öyle olursun Molla!..

Dedi ve pehlivan kahvelerini tarif etti. Molla, fena halde sıkılmıştı. Polise ne diyeceğini şaşırılmıştı.

Molla, çok geçmeden pehlivan kahvesine geldi. Selâm verip içeriye daldı. Yüzlerce irili ufaklı pehlivan kahveyi doldurmuştu.

Molla, kisbetini bir yere koydu ve bir tarafa büzülüp oturdu. Yan gözle etrafını kolaçan ediyordu. Kahvenin dip köşesinde iri iri pehlivanlar oturmuş birbirlerinin ensesini geliştiryordu. Dev gibi adamlardı. Mollanın yanında küçük pehlivanlardan birisi oturuyordu. Ona eğilerek sordu:

— Affedersiniz, şu karşıda oturan pehlivanlar kim?

Küçük pehlivan, söylemeğe başladı:

— Şu başta oturan pos bıyıklı, iri gövdelisi Adalı Halil, yanındaki Filibeli Kara Ahmet, tâ öbür taraftaki Koca Yusuf... Karşılarındaki Katrancı...

Çolak Molla, hayrete düşmüştü. Hasımları, sınavari karşısında dizilmiş oturuyorlardı. Küçük pehlivan sordu:

— Mollam, sen de mi pehlivansın?

— Eh!

— Desteye mi güreşeceksin?.

— Allah sağlık verirse güreşeceğim...

— Ben de desteye güreşeceğim...

— Çok âlâ!..

— Nerelisin? İsmi ne?..

Deyince, Çolak Molla ne cevap vereceğini şaşırıldı. Tanılmamış olan ismini verdi:

— Mümin!. Kavalalıyım!..

Dedi. Lâf burada bitmişti. Adalı Halil, elinde bir ip, yanındaki pehlivanların boynunu ölçüyordu. Kendisinin boynu çok kalındı. Yanındakilerin ensesi kendisinininkinden eksik gelince alay ediyordu.

Kahvede bulunan irili ufaklı pehlivanlar, Adalının önüne giderek boyunlarını ölçtürüyorlardı. Hemen kahvede ensesi ölçülmemiş bir pehlivan kalmamıştı. Yalnız Çolak Molla kalmıştı.

Mollanın yanında oturan deste pehlivani Mollayı kolundan tutarak Adalıya götürdü. Molla, hasmını daha yakından tanımak istiyordu. Nede olsa merak değil mi, Molla da ensesini ölçtürmek istemişti.

Adalı, Çolak Mollaya:

— A be, sen de mi ensecağzını ölçtüreceksin be?. Tehey softa be!. Nene lâzım senin pehlivanlık be?.. Medresede oku da molla ol be!. Bu ensenin nesini ölçeceğim be?

Diye terslemişti. Çolak Molla, Adalının bu nezaketsizliğine tek mukabelede bulunmadı. Dönüp yerine oturdu.

Filibeli Kara Ahmet, Adalıya dönerek:

— Yahu, ölç bu softanın ensesini de be!..

Diyordu. Bir yandan da Mollaya seslenerek:

— A be softa! Gel ölçsün be!..

Diyordu. Molla yerine oturdu. Biraz sonra kisbetini alıp kahveden uzaklaştı. Kahvenin yanında bir han vardı. Oraya gitti. Bir odaya çekildi.

Fakat, Mollayı kahvede tanıyanlar olmuştu. Büyük ortada güreştiği pehlivnlardan bir kısmı oradaydı. Cazgır da tanımıştı. Lâkin gürültüye gelip karışmıştı.

Hoş, tanıdıkları pehlivanlar da Mollanın, başa güreş için geldiğine nereden hükmetmiş bulunabilirlerdi? Büyük ortaya ve yahut baş altına güreş tutacağını zannedebilirlerdi. Baş altı bile çoktu. Bu sebeple Adalının bilmeyerek Mollaya yaptığı hakaret kaynayıp gitti.

*
**

Sabah olmuştu. Güreşler Beş Çınarda başlamırtı. Beş Çınar, Selâniğin ağaçlıklı, güzel yerlerinden biri idi. On binlerce

halk Beş Çınarı doldurmuştu. Kurulmuş çadırlar meydanı çerçeveliyordu.

Güreşler başladığı halde Molla, handaki odasından çıkma mıştı. Öğleden sonra Molla, Beş Çınara geldi. Bir aralıktan sokuldu. Kimseye görünmeden bir köylü kalabalığı yığınının içine girip oturdu. Kisbetini de önüne koydu.

Köylüler, Mollanın, desteye filân güreşip çıktığını ve gelip oturarak güreş seyrine daldığını zannettiler...

Büyük orta güreşleri oluyordu. Ağabeyisi, büyük ortaya çıkmış, Çingene ile boğuşuyordu. Bir türlü Çingeneye bir şey yapamıyordu. Halbuki Molla, büyük orta güreşçisi iken Çingeneyi üstüste yenmişti.

Molla, üzülmüştü. Zaten ağabeyisinin, gövdesinin iriliğine rağmen pehlivan olamayacağını kestirmişti. Çünkü hiç zekâsı yoktu. Hammal gibi adalesile güreşmeğe savaşıyordu.

Halbuki pehlivanlık, hiçbir zaman ne adale, ne okka idi. Pehlivanlık, kafa ve sanat işi idi. Yaradılıştı.

Molla, babasını görmüştü. Köylülerle beraber bir yerde oturuyorlardı. Kazan dibine yakındılar. Molla, babasına gözükmeğe gayret ediyordu.

Hulâsa, büyük orta güreşleri de bitti. Sıra, baş altı güreşlerine geldi. Baş altına güreşecekler de meydana çıkıp boğuşular ve neticelerini aldılar.

Şimdi sıra baş güreşlere gelmişti. Cazgır, davul zurnaları susturmuş bağırıyordu:

— Başa güreşecekler, meydana!

Çolak Molla, oturduğu yerde soyunmuştu. Kisbetini ayağına giyerek paçalarını itina ile bağlamıştı. Sırtındaki uzun etekli gömleğini toplayıp burarak beline bağlamıştı. Kollarını da sıvamıştı. Pehlivanların gömlekleri hep böyle uzun olurdu ve baş pehlivanlar kazan dibine gömlekle gelirlerdi. Pehlivanların gömleklerinin uzun olmasının sebepleri vardı. Bunun sebebi de soyunup giyinirken gömleğin uzunluğu dolayısıyla avret mahallerinin görünmemesini temin içindi.

Küçük Mollanın soyunduğunu gören yanındaki yabancı köylüler hayretlere düşmüştü. Bu molla da kimdi?. Hele, şuna bak!.. Delirmiş miydi?.. Başa soyunuyordu.

Köylülerden biri Mollaya dönerek:

— Molla, neye soyundun?

Diyerek hayretini izhar etti. Molla, zaten böyle şeylere alıştı. Nereye giderse, onu büyük bir pehlivan olarak kim tanımış bulunuyordu ki? Herkes onu küçücük görünce Karamürsel sepeti zannediyordu. Zavallı köylü de bu sebepten ötü-

rü hayretini ortaya koymaktan çekinmemiştir.

Fakat Molla, ona kısaca cevap verdi:

— Ağam, bırak şimdi bu lâfları... Ben kimsesizim... Şu ke-
merimi, saatimi al muhafaza et... Elbiselerime de göz kulak ol!

Deyince, köylü:

— Mollam, başa mı güreşeceksin?

Diye hayretini gösterince, Molla dayanamadı ve:

— Allah nasip ederse öyle olacak... Otur seyrine bak ağam!

Dua et bana!

Dedi.

Köylüler, heyecana düştüler. Mollaya soruyorlardı:

— İsmi ne?.. Nerelisin?..

Cazgır, üstüste bağıırıyordu:

— Başa güreşecekler, kazan dibine!..

İri gövdeli baş pehlivanlar kazan dibine yürüyorlardı. Fi-
libeli Kara Ahmetler, Adalı Haliller, Koca Yusuf, sallana
sallana, mağrurane bir surette etrafı süzerek meydana yürü-
yorlardı.

Molla, acele köylüye cevap verdi:

— Şimdi cazgır seslendiği zaman, nereli olduğumu, ismim
ne idüğünü öğrenirsiniz! Haydi Allaha ısmarladık şimdilik...

Dedikten sonra, sözlerine şunu da ilâve etti:

— Aman, eşyalarım size emanettir... Göz kulak olun!

Molla, hemen fırladı, kazan dibine doğru yürümeğe baş-
ladı. En son gelen o olmuştu. Dev cüsseli baş pehlivanlar kazan
dibini doldurmuştu.

Molla, meydandan yürümemiştir. Seyircilerin içinden gidi-
yordu. Kendisini kimseye göstermek istemiyordu, utanıyordu.

Seyirciler, tanımadıkları bu ufak pehlivana hayretle bakı-
yorlardı. Herkeste heyecan hasıl olmuştu. Birbirlerine soru-
yorlardı:

— Yahu! Bu kim?..

— Bu da mı başa güreşecek?

— Deli mi bu adam?..

Molla, kazan dibini boylamıştı. Kazan dibine gireceği za-
man cazgırla karşılaşmıştı. Cazgır, Mollanın baş güreşe geldi-
ğini görünce şaşırıldı. Başa mı güreşecekti? Deli mi olmuştu
Molla?. Dayanamadı, Mollanın önüne geçerek:

— Molla! Ne o, başa mı güreşeceksin?

— Evet!..

— Aman oğlum, deli mi oldun?

— Neden?

— Yazıktır sana! Bu herifler seni ezerler... Güreşini kırarlar... Sonra bir daha alt güreşlere de güreşemez olursun...

Deyince, Molla:

— Usta! Çekil önümden, karışma sen!..

Dedi.

Bu münakaşa olurken Mollanın ağabeyisi kardeşini görmüştü. Babasına acele dönerek:

— Baba, Mümin burada!..

Dedi.

Zavallı baba, kayıplara karışan küçük oğlunun ismini işitince birdenbire heyecana geldi ve bağırır gibi:

— Nerede?

Dedi.

Ağabeyisi, parmağı ile işaret ederek, küçük kardeşinin bulunduğu kazan dibini gösterdi. Baba, gözlerine inanamıyordu. Mümindir o!.. Aman Allah! Soyunmuş, başa güreşe çıkmıştı. Cazgırla hararetle hararetle bir şeyler konuşuyordu.

Müminin babası, olduğu yerden fırladı. Kazan dibine koştu. Oğlu ile karşılaştı. Mümin, çok terbiyeli, muti bir şahsiyetti. Babasını görünce hemen elini öptü ve hürmetle durdu.

Babası hayretle:

— Oğlum bu ne hal?.. Başa mı güreşeceksin?..

— Evet baba!..

— Aman oğlum, ne yapıyorsun? Bu herifler ezer seni!.

Deyince, Mümin:

— Baba, gel şöyle otur bir kenara, hayır dua eyle! Karışma başka şeye!..

Dedi.

Ve babasını, cazgırı yararak kazan dibine, devlerin olduğu yere yürüdü. Sıraya girip durdu.

Adalı Halil, Kara Ahmet, Koca Yusuf ve diğer pehlivanlar münakaşaya kulak misafiri olmuşlardı. Ve küçük Mollanın aralarına sıçrayarak girdiğini görmüşlerdi.

Adalı Halil, hayretle bakıyordu. Bu da kimdi?.. Ne istiyordu?.. Neci idi? Başa mı güreşecekti?..

Adalı Halil, bir gün evvel ensesini ölçmek için alay ettiği softa olduğunun farkında değildi. Unutmuştu. Yalnız, usuletle cazgırın kulağına eğilerek sordu:

— Usta! Kim bu be?..

Cazgır gülerken:

— Dün alay ettiğin molla?..

— Ha, şu mu be?.

— Evet, o!...

— Ne istiyor?..

— Başa güreşecek!

— Tehey!.. A be çılgın mı bu softa be?... Yazık bu kızan-
cağıza be!..

Diye söylendi. Çolak Molla, işitmişti. Fakat hiç sesini çı-
karmıyordu. Allahına sığınmış duruyordu.

Müminin babası, kederlenmişti. Neden sonra karşılaştığı
oğlunu fena vaziyette bulmuştu. Hiç bu devlerle boğuşmaya çı-
kılır mıydı?

Baba, kendi kendine söyleniyordu:

— Bu ne biçim evlât? Kıracaklar bir yerini!. Hey Allahım!
Muhafaza et bu çolak çocuğu!..

Cazgır, ne suretle eş tutacağını şaşırmişti. Çolak Mollanın
çok usta olduğunu biliyordu. Fakat, başa güreşemezdi. Cazgır,
Mollanın büyük orta güreşlerini biliyordu. Bu zavalı Mollayı,
kime eş vermeli idi? Kime verse berbattı.

Cazgır, eş bağdaştırmayı düşünürken Molla, birdenbire or-
taya çıktı. Davul Zurnalara elile işaret etti. Davul zurnalar
sustu.

On binlerce halk, heyecan içinde kaldı. Ufak bir pehlivan,
bir şeyler söyleyecekti. Acaba ne söyleyecekti? Tuhaf bir va-
ziyetti bu...

Adalı Halil ve diğer pehlivanlar da şaşırılmışlardı. Mümi-
nin babası ve kardeşleri de heyecana düştüler.

Çolak Molla, halka doğru seslendi:

— Ben, Adalı Halili tutmak istiyorum. Cazgır, eşleri böyle
bağdaştırırsın!..

Bu sözler, seyircileri derin bir hayrete düşürdü. Bu nasıl
işti?.. Adalı Halil gülmüştü. Mağrurane bir tavırla şöyle Mol-
layı baştan aşağı süzmüştü.

Mollanın babası, deli divane olacaktı. Adalı Halil, gaddar
ve kırıcı bir güreşçi idi. Lâf değil, yüz otuz okkalık adamdı.

Adalı Halil, devrin en büyük ve mümtaz pehlivanların-
dandı. Meşhur Kel Aliçunun çırağı idi. Darplı ve azılı bir peh-
livandı. Onu, ne Koca Yusufklar, ne Kara Ahmetler, ne Kat-
rancılar meydandan çıkaramamışlardı. Yani, Türkiye impara-
torluğunun baş pehlivanlarının biriciği idi.

Bütün on binlerce seyirci kara ve top sakallı pehlivana
acımışlardı. Ellerinden gelse bağıracaklardı:

— Olmaz!..

Adalı Hali, kızmıştı. Bir karış adam kendisine meydan o-
kuyordu. Kararını vermişti. Mollayı meydan yerinde kıracak-
tı, leşini bırakacaktı.

Nihayet cazgır, eşleri bağdaştırdı. Molla ile Adalı Halili eş tuttu. Adalı, telâş içinde idi. Bir an evvel meydana çıkıp Mollayı kırmak istiyordu.

Fakat herkes merak içindeydi. Mollayı ekseriyetle kimse tanımıyordu. Herkes, bu pehlivanın ismini, cismini bekliyordu. Lâkin, Mollayı gıyaben tanyorlardı. Çünkü, onun baş altı güreşleri.. büyük orta güreşleri dillerde destan olmuştu. Hattâ, son Yarıcı ile olan güreşi de etrafa dalgalanmıştı.

Baş pehlivanlar, bilhasas Adalı Halil, küçük hasmının çolak olduğunu da bilmiyorlardı. Adalı, eğer onun çolak olduğunu bilmiş olsaydı, kakkahayı salıverirdi.

Cazgır, eş bağladıktan sonra pehlivanları takdime başladı. Sıra Mümine gelince, şöyle dedi:

— Buna Çolak Molla derler... Zigoşludur.

On binlerce halk bu ismi işitince anladılar işi.. ve kaynaştılar... Birbirlerine söylenmeğe başladılar:

— Ha, şu Çolak Molla!

— Vay canına, nihayet başa da meydan okuyor ha!..

— Fevkalâde usta bir adammış...

— Fakat, okkası çok hafif.

— Öyle demeyin çelik gibi kuvvetli imiş...

— Manda gibi Adalıyı nasıl idare edecek meydanda?.

Cazgır, pehlivanların menkıbelerini okurken Çolak Molla için şunları söylemişti:

— Ey ahali!.. Buna Çolak Molla derler... Okkasına bakmanın... Çelik gibi kuvvetli, Zaloğlu Rüstem kadar mahir bir pehlivandır...

Adalıya da şu nasihatı verdi:

— Adalı, Adalı!.. Hasımın küçüktür diye kendine güvenme!.. Sakla kendini şak küntesinden, çaprazından...

Çolak Mollaya da şu nasihatte bulundu:

— Molla, hasımın kırıcı ve ezicidir... Kolla kendini boyunduruktan, kapanlardan...

Cazgır, duasını yaptı ve pehlivanları meydana salıverdi. Müminin babası ve kardeşleri heyecan içinde idiler. Mümin çok değişmişti. Baba evinden çıktığı gibi değildi. Çok üste koymuştu. Yetmiş beş okka kadar olmuştu. Sonra, her tarafı bölme bölme adale içinde idi. Dirhem yağ yoktu.

Adalı Halil, iri olmakla beraber kalçalardan dardı. Yalnız karınla beraber vukarısı dev gibi idi. Fakat Müminin her tarafı birdi. Bilhassa, kalcaları bir öküz kalcası gibi geniş ve gergindi. Mollanın acı bir kuvveti vardı. Her tarafı çivi gibi idi.

Sonra Molla, ters güreşçi idi. Sağdan, soldan, göbekten ay-

ni tempo ile güreşe girebilecek yaradılıştta idi.

Halbuki Adalı, yalnız sağ taraftan güreşen pehlivandı. Bütün bunlar birer avantajdı ve Mollanın lehinde idi.

Molla, her ne kadar hasmından altmış okka kadar az idise de mahareti, her taraftan güreş tutması, kimsenin bilmediği oyunların mucidi olması, Adalıya ve hasımlarına karşı azamî tefevvuklardan addolunabilirdi.

Seyirciler içinde en büyük ıstırabı duyan ve olduğu yerde eriyen Mollanın babası ve kardeşleri idi.

Peşrev başlamıştı. Molla, ayak baş parmakları üzerine ceylân gibi dikilmiş, canlı ve neşeli çırpınıyordu. Molla, çelik bir yay gibi idi.

Adalı Halil, iri gövdesi iki tarafa kalın hatlar çizerek yürüyor ve çırpınıyordu. Helâllaşmalar bitti. Güreş başladı.

İşin garip tarafı diğer baş pehlivanlar da merak içinde idiler. Filibeli Kara Ahmet, Koca Yusuf, hem güreşiyorlar ve hem de Adalı ile Mollayı yan gözle seyrediyorlardı.

Adalı, pehlivan oğlu pehlivandı. Cesur, gaddar, kırıcı, hasin bir adamdı. Tırpanla, boyundurukla, kapanla hasımlarını bitirirdi.

Adalı Halil, boyunduruklarile, tırpanlarile, kapanlarile Koca Yusufu bile bıktırmıştı. Böyle azılı bir pehlivanın karşısında Mollanın ne yapabileceği cayı sualdı?.. Bütün seyirciler hayret içinde idiler... Hepsi de Adalı ile Mollanın güreşine göz dikmişlerdi.

Adalı Halil, hasmını ensesinden kavramıştı. İri gövdesini üzerine yıkmıştı. Molla da mutadı olduğu veçhile çolak kolile Adalıyı ensesinden bağlamış, sol kolunu serbest sallıyor, başını da yan tarafa çevirmişti. Yani hasmının yüzüne bile bakmıyordu.

Adalı Halil, hasmının bu derece lâkaydisine hayret etmişti. Bu ne biçim herifti?.. On binlerce seyirci de aynı hayreti taşıyordu.

Hele, Mollanın babası çıldıracaktı. Mümin, ne biçim duruyordu? Şimdi Adalı kapıp olanca kuvetile bastıracak ve bir yerini kıracaktı.

Adalı, hasmının böyle duruşuna lâkayit kalamazdı. Derhal küçük hasmını topladı ve hızla çok meşhur olan zorlu çaprazına girdi.

Adalı Halilin maksadı malûmdu. Hasmını çaprazla birkaç adım sürecek, ondan sonra çengelliyecek ve yüz otuz okkalık gövdesile hasmının göğsüne düşecek ve göğüs kemiklerini kıracaktı.

Adalı, çaprazı toplar toplamaz tetikte bekliyen Molla, birdenbire çelikleşti ve manevra kabiliyetini iktisap etti.

Adalı, hasmını sürüyordu ve bir yandan da çengellemeğe savaşıyordu. Fakat işin garibi Molla, habire hızla geri geri gidiyordu. Adalı da, hasmını kendi hızile ve kuvvetile sürdüğüne inanıyordu. Habire sürüyordu.

Molla, hızlandıkça hızlanıyordu. Mollanın bu hareketi tamamile kendi aleyhine idi. Bilâkis hasmının hızını kesip durması lâzımdı.

Molla, aksine olarak hızlanıyor ve hasmına yardım ediyordu. Fakat Adalı, bir türlü hasmına çengel yetiştiremiyordu.

Seyirciler heyecandan ayağa kalkmıştı. Müminin babası ve kardeşleri bağıryordu:

— Pes et!..

— Pes et Mümin!..

Vaziyet çok tehlikeli ve fena idi. Maazallah Adalı, üstüne düşecek olursa kırılacaktı ve düşmek üzere idi.

Otuz adım kadar fevkalâde hızla geri geriye uçan Mollanın hali yamandı gibi görülüyordu. Birdenbire bir şeyler oldu. Adalı Halil, koca gövdesile havadan dört elli uçarak Mollanın sırtı ve kafası üzerinden kayarak yere düşmüştü.

Adalı Halil, yere düşer düşmez kedi gibi dört elli kaçıp ayağa kalkmıştı. Molla, peşinden koşmuş, yetişememişti.

Fakat ne olmuştu?. Adalı Halil nasıl uçup gitmişti?. Yüzde yüz Adalı Halil taklak atarak yenilecekti. Bu nasıl bir oyundu, nasıl bir manevra idi?

Molla, hasmının önünden hızla giderken birdenbire çaprazdan sıyrılıp dönerek Adalı Halilin önüne bir hamam bohçası gibi çöreklenmiş oturmuştu. Adalı, bu maniaya takılarak uçmuştu. Eğer Molla, Adalıya bir ayak kılıcı da yetiştirmiş olsaydı, yüzde yüz Adalıya tepe taklak kılarak daha ilk elde mağlûp olacaktı.

Adalının ilk hamlesine, Mollanın gösterdiği bu ilk mukabele eski ve yeni pehlivanları ve seyircileri derin bir düşünceye ve heyecana sevketti.

Hattâ, meydan yerinde güreşen baş pehlivanlar bir an için güreşi bırakarak bu heyecanlı vakayı seyre daldılar.

Adalı Halil de şaşırılmıştı. Küçük hasmının yaptığı manevradan ürkmüştü. O ne güzel çaprazdan sıyrılıştı. Fakat Adalı, manevranın içyüzünü anlayamamıştı.

Mollanın yaptığı manevrayı kimse yapamazdı. En ufak bir hata insanı derhal mağlûbiyete ve tehlikeye götürebilirdi.

Güreş tekrar başladı. İki pehlivan tekrar ense enseye gel-

mişlerdi. Molla, yine aynile ense bağlamıştı. Yine lâkayit gibi duruyordu.

Adalı Halil, dehşetli mahcup olmuştu. Daha ilk elde bozulmuştu. Acısını çıkarmalı idi. Adalı, bir fırsatını bulup tekrar hasmına bir çapraz topladı. Molla, bunu zaten bekliyordu.

Adalı, hasmını tekrar hızla sürdü. Fakat bu sefer Molla, ancak beş altı adım kadar geri gitti ve bir yan baş oyunile hasmını iki dirhemlik yerinden budayarak uçurdu. Adalı, az kalsın yüzüstü yere düşüyordu.

Adalı, uçup giderken Molla, şimşek süratle peşinden yetiştirdi ve arkadan kemaneledi. Adalı, küçük hasmının elinden kurtulmak için ellerinden kavradı ve kemaneyi söküp zorla kurtulmak istedi. Lâkin, demir bir çember ve kısıka girdiğini gördü.

Adalı zorlanıyordu. Bir türlü küçük hasmının elinden kurtulamıyordu. Molla, hasmını sürerek köstekledi ve kocaman hasmı kuzu gibi altına aldı; derhal sarmaladı. Adalı, hırsından çıldıracaktı. Sarmadan dönüp kalkmak istedi. Fakat Mollanın kuvvetli ve mahirane bağlanmış bağlarından kurtulamadı.

Molla üzerindeki hayretler çoğalmıştı. Her kafadan bir ses çıkmaya başlamıştı:

— Ulan, bu ne Molla imiş be?..

— Adalı belâya çattı.

— Maskara etti Adalıyı...

Müminin babası, oğlunun gösterdiği harikalara hayran olmuştu. Esasen pehlivan olan baba, çolak oğlunun ne gibi manevralar ve üstatlıklar doğurduğunu görmüştü. Kendi kendisine söyleniyordu:

— Aferin Mümin... Pehlivan olmuştun sen!..

Adalı, hasmının altından kalkamıyordu. Nihayet Mümin, hasmını şak küntesine aldı. Şak küntesi, Müminin meşhur oyununu idi.

Mümin, çolak kolunu hasmının ayağı arasına desteklemişti. Adalı Halil, koca gövdesile kendini ileri atıyor, şakı sökmeğe çalışıyordu.

Adalı, nihayet bin müşkülâtla şakı sökebildi ve Müminin altından kalktı. Fakat sersemlemişti. Küçük hasmının fevkalâde usta ve demir gibi çetin olduğunu hissetmişti.

Güreş yine ayakta başladı. Fakat bu sefer Adalı Halil, işi gaddarlığa ve zora döktü. Küçük hasmının tehlikeli olduğunu sezdiği için kıra kıra yenecekti.

Fakat Adalı Halil, bu kırıcılık güreşinden de bir şey elde edemedi. Mollaya attığı tırpanlarla bir şey yapamadı. Molla,

mukabil tırpanlarile Adalıyı bozdu. Üstüste dizletip yere düştürdü. Elenselerile bozdu.

Çünkü Molla, ters güreşçi idi. Ters taraftan tutuyordu. Güreşe daima soldan giriyordu. Bu da Adalının ters tarafı idi. Adalı, bu taraftan güreşe giremediği için daima tongaya düşüyordu.

Nihayet Adalı, bin müşkülâtle Mollayı altına alabilmişti. Güreşin üçüncü saatlerine doğru idi. Hemen bir sarma vurdu. Hasnını çevirdi, yenecekti.

Molla, Adalıyı bir biçimine getirdi. Küçük ve mahirane bir yan kılıçgile sarmadan boşaltarak yanına sırtüstü düşürdü.

Aman! Adalı mağlûp olmuştu. Hem de sırtüstü!.. Kızılca bir kıyamettir kopmuştu. Adalı, gözleri yaşlı, olduğu yerden kalktı ve meydandan kaçır gibi gitti.

Mollanın babası, oğlunun boynuna dolanmış öpüyor, öpüyordu. Sevincinden ağlıyordu.

*

**

Molla, artık babasile beraberdi. Ailesinin yanında oturuyordu. Adalı Halil, Molladan intikamını almak için dolaşıyordu. Nihayet, Edirneliler bir araya geldiler. Adalıyı Molla ile güreştirmeğe karar verdiler. Ortaya yüz altın koymuşlardı. Kavalalılar da Molla tarafı oldular. İddialı bir güreş yapacaklardı. Adalı, bu sefer Mollayı paralıyacağını söylüyordu. Güreş İskeçede olacaktı. Adalı ve Molla taraftarları ikiye ayrılmıştı.

Bir çok eski baş pehlivanlar da güreşi seyre gelmişti. Bu güreşte Kel Aliço da vardı. Güreş mühimdi. İskeçeliler de Mollayı tutuyordu. Mollanın babası, ortaya yüz altın koymuştu.

Molla, Bu güreşte tam yetmiş beş okka geliyordu. Keyfi yerinde idi. Babasile barışmış, aile ocağında müsterih yaşıyordu.

Adalı Halil de mükemmel surette hazırlanmıştı. Mollayı yenmek için kendine iyi bakmıştı.

Güreş kuruldu. Adalı taraftarları pehlivanlarını davul zurnalarla gelin getirir gibi İskeçeye getirdiler.

Molla taraftarları da davul zurnalarla pehlivanlarını getirmişlerdi. İki taraf ta son derece iddialı idi. Molla, her vakitki gibi sakindi, sessizdi.

Adalı, söyleniyordu:

— Ona meydanı dar getireceğim!..

Adalı taraftarları da çok emin idiler... Pehlivanlarının yüzde yüz Mollayı kırıp meydandan çıkaracağına kani idiler. Selânik güreşinde nasılsa bir kaza olmuştu. Hiç Molla, Adalıyı öyle yenebilir miydi?

Davullar zurnalar vuruyordu. Serezin çingeneleri amma da yanık zurna çalıyorlardı. Davulcular, pehlivanları oturdukları yerde oynatıyorlardı.

Pehlivanlar yağlandılar, meydana çıktılar... Binlerce seyircinin nefesi tutulmuştu. Herkes ibadet eder gibi meydana teveccüh etmişti. Kimse kıpırdamıyordu. Ortada dehşetli bir heyecan vardı. Ne olacaktı?..

Küçük Molla, şimşek gibi peşreve başladı. Adalı da canlı idi. Selânik güreşinde olduğu gibi hasmını hiçe saymadığı hareketlerinden belli idi.

Güreş bir şimşek süratle başladı. Adalı, yine Mollaya bir şey yapamıyordu. Bilâkis, Molla, Adalıyı bu sefer daha ziyade oyunlara düşürüyordu. Çünkü ilk güreşinde Molla, hasmının kolpolarını öğrenmişti.

Güreş kırıcı ve sert oldu. Fakat çok uzamadı. Güreşin yirminci dakikalarında Molla, koskocaman hasmını çaprazla bastırıp altına almıştı. Kemaneye geçmiş bekliyordu.

Adalı, kemanden kaçmak, Mollayı sökerek kalkmak savasında idi. Molla, hasmının boş yerini bekliyordu. Netekim buldu. Adalı dizlerinin üzerine gelip kalkayım derken birdenbire sıkı bir mengeneye girdi.

Molla, hasmını kemanden sıkarak ve kalçalarına kadar inerek birdenbire askıya alıp kucağına koymuştu. Adalı, bir hamam bohçası gibi Mollanın kucağında kalmıştı.

Molla, hasmı kucağında olduğu halde kaldırdı. Ayaklarını yerden kesti; yürüdü. Adalı, kurtulacağım diye çabalıyordu.

Molla, Adalıyı dolaştırarak seslendi:

— Oldu mu ağalar?..

— Oldu mu beyler?..

Olmuştu... Adalı, yenik düşmüştü. Hem de yirmi dakikada mağlûp olmuştu. Molla, bilâhara:

— Oldu...

— Olmadı...

İtirazlarına meydan vermemek için Adalıyı kucağından bırakmıyor, dolaştırıyordu. Üste de:

— Oldu mu ağalar?..

— Oldu mu beyler?..

Diyerek etrafa gösteriyordu. Olmuştu. Molla, hasmını yere bıraktı ve galibiyet temennasını çaktı.

Adalı Halil, ağlamağa başladı. Bir çocuk gibi, hıçkıra hıçkıra ağladı. Lâf değil, yirmi dakikada yenilivermişti.

Mollayı, taraftarları omuzlarına almış taşıyorlar ve bağırıyorlardı:

— Yaşa Molla!..

— Var ol Molla!..

Mollanın babası, oğluna ne yapacağını bilmiyordu. Bütün eski söylediklerine tövbe etmişti. Çolak Molla, babasına pekmez küpünü hatırlatmak için şöyle söylemişti:

— Baba, nasıl Adalıyı pekmez küpü gibi kaldırabildim mi?

**

Adalının taraftarları fena vaziyete düşmüşlerdi. Adalı, ikinci defa da yenildiği halde bir türlü kanmamıştı. Bu cin gibi olan Mollanın güreşinden bir şey anlamamıştı. Mutlak, bu avuç gibi Mollayı yeneceğine ve kıracağına kani idi.

Aradan epeyce geçmişti. Adalı, Mollanın peşinde idi. İnatçı olan Adalı, Mollanın peşini bırakır mıydı? Sarı Şabanda güreş vardı. Adalı, buraya gelmişti. Molla, diye hant hant ötüyordu.

Mollanın babası, Adalının böğürmesine tahammül edemedi. Etraftan haberler geliyordu:

— Molla, Sarı Şabana gelmiyecek mi?..

— Adalı burada...

Adalı da söyleniyordu:

— Molla nerede?

Nihayet, Sarı Şaban güreşi kuruldu. Molla, babasile ve kardeşleriyle Sarı Şabanda arzı endam ettiler.

Sıra baş pehlivanlara gelmişti. İki hasım meydana çıktılar, yağlandılar. Güreş başlamıştı. Binlerce halk yine heyecana tutulmuştu. Taraftarlar iki taraf olmuştu.

Sarı Şaban güreşinde Adalı Halil, kendisini hasmına kaptırmamak için müdafaalı bir güreş tarzı tutmuştu. Eskisi gibi hasmının üzerine gitmiyordu. Daima çekingen ve tetik göreşiyordu.

Güreş, uzadıkça uzadı. Molla, hasmı kaçak güreştiği için bir türlü manevralarını yapamıyordu.

Güreş üç saati geçmişti. Adalı Halil, yavaş yavaş kesildiğini hissetti. Ters güreşen Molla, hasmını yormuştu.

Fakat Molla, daha on saat güreşebilecek kabiliyette idi. Demir gibi güreşe giriyordu. Mollanın ters ve soldan güreşi Adalıyı müdafaada olsa bile yoruyordu. Adalı, göbeğinin ucundan solumağa başlamıştı. Kesildiği belli idi.

Adalı, yine davayı kaybetmişti. Hasmını bir puntuna düşürüp yenmesine imkân yoktu. Güreşi uzatıp hafif hasmını yorarak yenmek tabiyesi de bozulmuştu. Çünkü kendi kesilmişti.

Bu hal karşısında ne yapmalı idi? İşi kavgaya dökmekten başka çare yoktu. Adalı, güreşin dördüncü saatine doğru hasmının ensesine, göğsüne yumrukla vurmağa başladı.

Molla, sakin güreşiyor, hiyanet etmiyordu. Adalı, durmadan elense çekiyormuş gibi Mollanın ensesine yumruk indiriyordu. Hasminin göğsünü ellerile iterken yumruk kullanıyordu.

Mollanın taraftarları bağırmağa başladılar:

— Adalı! Doğru güreş!

— Yumruk vurma!

Adalı, tarzını bozmuyordu. Nihayet Molla taraftarları bağırmağa başladılar:

— Molla, sen de vur be?..

— Ne duruyorsun be?.

Derken, büyük bir gürültü çıktı. Adalı ve Molla taraftarları meydana yürüdüler... Birbirlerine sille, tokat, sopa, bıçak girdiler... Ortalık altüst olmuştu.

Zaptiye çavuşları, tüfek dipçigi ile birbirine giren halkı ayırmağa çalışıyorlardı. Güreş bu suretle bozuldu.

İşte, Adalı Halil ile Mollanın Sarı Şaban güreşi böyle olmuştur ve neticesiz kalmağa mahkûm olmuştur.

*
**

Bazı eski pehlivanlar, Selânik güreşinin Selânikte olmayıp Gümülcünede olduğunu söylerler... Fakat, benim muhtelif menbaların tetkikile vardığım kanaat güreşin Selânikte olduğudur. Molla, Adalıyı iki defa kolaylıkla mağlûp etmiş, bir defasında da meydandan kaçırmış denebilir.

*
**

Molla, Sarı Şaban güreşinden sonra İstanbula gelmeğe karar vermişti. Kavaladan bir yelkenliye bindi, İstanbul yolunu tuttu. Yelkenli Midilliye uğramıştı. Hava fırtınalı olduğu için yelkenli hava dininceye kadar Midillide kalmağa mecbur oldu.

Yunanlıların Midillide meşhur bir Rum pehlivanları vardı. Bu Rum, aslan Midillili idi. Atina 1896 olimpiyatlarında birincilik almıştı. Okkalı bir Rumdu. İri pazuları ve vücudu vardı. pazularını gülle idmanlarile şişirmişti.

Mollayı Midilliye getiren yelkenlinin kaptanı da iri yarı bir Rumdu. Mollanın pehlivan olduğunu kisbetinden anlamıştı. Fakat Mollayı ufak tefek gördüğü için kendisinin bile yeneceğine kani idi.

Molla, başında sarık, arakasında cüppe Midilliye çıkmıştı. Ona bu kıyafetle pehlivan demek için bin şahit lâzımdı.

Rumlar ayaklandılar, kaptan da havalandı. Mollayı Rum pehlivanile güreştirmeye kalktılar... Midilli Türkleri de bir taraf oldular...

Fakat Midillili Türkler, Mollaya bakıyorlar bir şeye benzetemiyorlardı. Mahcup olacaklarından korkuyorlardı. Çünkü Rum pehlivanı azılı idi.

Nihayet güreş takarrür etti. Ada Rumlarile Türkler iki taraf oldular... Türklük, Rumluk davası oldu.

Rumlar, pehlivanlarından emindiler... Çünkü, Mollada pehlivan kıyafeti yoktu. Ufak tefek bir adamdı. Halbuki Rum pehlivanının yalnız iri pazuları kâfi idi.

Nihayet iki pehlivan soyunup meydana çıktılar... Molla, evvelâ güreşmesini istememişti. Mollanın bu yoldaki hareketi Türkleri dilgir etmişti.

Rumlar, Mollanın korktuğunu ve bundan dolayı güreşmek istemediğini söylüyorlardı. Halbuki Molla, büsbütün başka türlü düşünmüştü.

Yani Türklük Rumluk arasında nifaka vesile olmak istemiyordu. Hattâ Molla, Türk ileri gelenlerine şöyle demişti:

— Ne lüzum var bu güreşe?. Bırakınız yapmayalım!

Molla, nihayet Rumların başka tarzda dedi kodu yaptıklarını anlayınca sinirlendi. Hattâ, Türk ileri gelenleri Mollaya şöyle dediler:

— Rumlar, senin korktuğundan bahsediyorlar... Güreş yapmış olsan iyi olacak!..

İşte bunun üzerine Molla:

— Öyle ise benden günah gitti. Haydi söyleyin soyunsun kefere!

Dedi.

Ve kendisi derhal soyunmağa başladı, çabucak meydana çıktı. Rum pehlivanı da soyunup meydana çıkmıştı. Rum pehlivanının dehşetli adaleleri vardı. Her tarafı adalelerle şişkin bir halde idi. Halterlerle vücudunu terbiye etmişti. Demir gibi idi.

Türkler tereddüt ve endişe içinde idiler... Mollanın yenileceğine hükmettiler... Mahcup olacaklardı. Gemici Rum kaptan böbürlenip duruyordu.

İki pehlivan kapıştılar. Rum pehlivanı şiddetli bir hücumla Mollayı bir kafa kol kaparak ilk hamlede sırt üstü yere vurmak istedi.

Molla, kafa kola girerken birden ters dönüp hasmının belinden kavradı. Rum pehlivanının şiddetli hamlesi ufak bir manevra ile ortadan yok olup gitmişti.

Rum pehlivanı, hamlesinin boşa gitmesinden müteessir ol-

muştı. Şimdi, Molladan belini kurtarmak lâzımdı. Rum pehlivanı Mollanın ard sargısından kurtulmak için demir pazularının peneçlerine verdiği kuvvetle Mollanın bileklerine sarıldı.

Halbuki Molla, daha bu hareket başlarken ufak bir ön kösteği ile hasmını bir hamam bohçası gibi altına alıverdi.

Rum pehlivanı, şahlanıp kaçmağa çalışıyordu. Halbuki, Mollanın elinden kaçıp kurtulmak kabil miydi?

Rum pehlivanı, küçük hasmının haddinden fazla kuvvetli olduğunu anlamıştı.

Rum pehlivanı, hasmının elinden ve altından kurtulmak için bir canavar gibi salıp duruyordu. Nihayet Molla, hasmını künteye aldı ve askıya alarak aşırıp sırtüstü yere vurdu.

Güreşin başlamasile bitmesi bir olmuştu ve Rum pehlivanı beş dakikada mağlûp olmuştu. Türkler, sevinçlerinden avazı çıktığı kadar bağırıyorlardı:

— Yaşa Molla!..

Rumlar, kahr içinde kalmışlardı. Küçücük bir Türk pehlivanı, koskoca şampiyonu beş dakikada yenivermişti.

Bu sırada Rum kaptan meydana geldi. Mollaya hitaben:

— Molla, senden bir ricam var... Bu güreşin ne olduğu belli olmadı. Tekrar bir kere daha tutunuz...

Dedi.

Kaptan da Rum pehlivanından o kadar emindi ki, tesadüfe veya yanlışlığa kurban gitmiş olduğuna kani idi. Bu sebeple Mollayı bir kere daha tutuşturarak mahcubiyeti örtmek istiyordu.

Molla, cevap verdi:

— Pekâlâ! Değil iki kere, isterseniz bin kere tutuşurum...

Tekrar güreşe başladılar. Ada Türkleri yine heyecana düştüler. Çünkü Rum pehlivanı müthişti. Fakat Molla, güreşi çok uzatmadı. Ancak on dakika kadar devam etti.

Rum pehlivanı, Molladan bir kafa kol kaparak onu bir anda mağlûp etmek istedi ve alafranga güreşte meşhur olan kafa kol oyununu bir biçimine getirerek kaptı.

Molla, kafa kol oyunu nedir bilmezdi. Çünkü, bu oyun yağ güreşinde kullanılmazdı. Fakat fevkalâde tetik ve yine fevkalâde yaratılıştaki olan Molla, daha kafa kol oyununa girer girmez hasmı tarafından aşırılmadan olduğu yerde mihlandı ve hasmını derhal yandan çaprazlayıp kenetliyerek bir köstek oyunu vurdu.

Rum pehlivanı, bu anî mukabele karşısında birdenbire yere düştü. Molla, hasmını yere düşürür düşürmez üzerine çul-

landı, bekletmeden kenetledi, yine bekletmeden askıya alarak aşırđı ve sırtını yere getirdi.

Rum pehlivanı yine yenilmişti. Rumlar, mahcup olmuşlardı. Küçücük adam, koca Rum pehlivanını üstüste ve hem de kolaylıkla mağlup etmişti.

Türkler, heyecana gelerek bağırıyorlardı:

— Yaşa, Molla!..

Molla, hasmını ikinci defa mağlup ettikten sonra meydana dan çekilmedi. Dimdik durdu. Rum kaptanı ne söyleyeceğini ve ne yapacağını şaşırmıştı. Fakat, Molla fırsatı açtı. Rum kap tanına yürüyerek şunları söyledi:

— Çorbacı, isterseniz bir kere daha yapalım!

Rum pehlivan, meydanı bırakmış gidiyordu. Bütün ada Rumları tekrar güreş istemiş olsalardı, yine Rum pehlivan gü reşmiyecekti. Çünkü hasmının ne yaman bir pehlivan oldu ğunu anlamıştı.

Kaptan, Mollanın sözlerine cevap vermedi. Ne cevap ve rebilirdi? Hem Rum pehlivanı meydanı bırakmış kaçır gibi gi diyordu ve hem de Mollanın yüksek bir pehlivan olduğunu tes lim etmiş bulunuyordu.

İşte, Mollanın başından, İstanbula gelirken böyle bir ma cera geçmiştir ve ada Türkleri üzerinde derin bir tesir bırak mıştır.

Molla, adadan güc ayrılabilirdi. Türkler onu, hiç olmazsa bir hafta kadar misafir etmek istiyorlardı.

Kaptan bir an evvel hareket etmek istediği cihetle Molla adada fazla kalamadı. Güreşin ikinci günü İstanbula hareket ettiler. Molla, İstanbul Yemiş iskelesine gelmişti. Oradan Fatih medresesine gitmişti.

Mollanın bir rivayete göre Fatih medresesinde de softalı ğı vardı. Suyolcu Mehmet pehlivan da Mollanın Fatih medre sesinde çömezlik ettiğini söylüyor... Ustası olduğuna nazaran söylediği doğrudur. Yani Molla, İstanbula yabancı değildi.

Molla, medreseye arkadaşlarının yanına misafir indikten sonra Suyolcu Mehmet pehlivana haber yolladı. Suyolcu Meh met pehlivan, Mollanın İstanbula gelmesini ve geldikten son raki harekâtını şöyle tarif ediyor:

«Molla, İstanbula gelince bütün pehlivanlarda, ağalarda ve paşalarda bir hareket oldu. Koca Yusuf lar, Katrancılar, Rüs temler İstanbulda idiler. Üstüste Adalıyı yenmiş olan Molla, tehlikeli bir adam sayılıyordu.

İstanbul, en iyi pehlivanların yatağı idi. Mollayı çıvgara

getirerek yenebilirlerdi. Bunun için Mollaya şu tenbihatta bulundum:

— Bana bak, sakın benim haberim olmadan kimse ile güreş tutayım deme ha!. Sonra sana hakkımı helâl etmem!. Burası İstanbuldur. Seni, künteye getirirler...

Molla, sözlerimi dinlemişti. Hattâ Mollaya şunları da söylemiştim:

— Kispetin evde ve bizde kalsın...

Bunun sebebi vardı. Eğer kispeti yanında olursa muhakkak birisi kandırır ve yahut gururuna dokunarak onu güreşe sevk edebilirlerdi.

Eğer kispeti yanında olmazsa, Molla, güreşmezdi. Çünkü Molla, kendi kispetinden başka kimsenin kispeti ile güreş tutmazdı.

Molla, çok titiz bir adam olmakla beraber ayağına uygun, alışmış ve yatmış olan kispetten gayri kispet giymezdi. Ben, bunu bildiğim için kispeti evde alakoymuşum.

Molla, bir gün, Beşiktaş, Akaretlerdeki pehlivan kahvesine gitmiş... Mollayı görenler yapışmışlar:

— İlle güreş yap!..

Mollanın gururuna dokunmuşlar... Hacı Hüseyin bağına çağırılmışlar... Hacı Hüseyin bağı, İhlamurdur. Evvelden burası pehlivanların güreş yeri idi ve burada pehlivanlar otururdu. Padişah maiyeti olan baş pehlivanların yatağı İhlamur köşkü daireleri idi.

Molla, kispeti olmadığı için:

— Kispetim yok... Olsa idi güreş yapardım.

Dedi ise de, beyler, paşalar, saray ağaları üzerine düşmüşler... Onu, ille Rüstemle güreştirmeye kalkmışlar...

Molla, kispeti olmadığı için şöyle mukabelede bulunmuş:

— Pekâlâ! Ben güreşten kaçmıyorum... Kispetimi gidip alayım, geleyim...

Molla giderse, Suyolcunun onu göndermeyeceğini bildikleri için, Katrancının kispetini giyerek güreşmesinde ısrar etmişler ve nihayet Mollayı kandırmışlar.

Fakat güreşin bir oynaş ve idman güreşi olması takarrür etmiş... Saray ağaları, paşalardan bazıları ve pehlivanlar hiç olmazsa bu oynaş ve idman güreşinde Mollanın yakından derecesini anlamak fırsatını bulmak istemişlerdi.

Molla, meşhur Bursalı Rüstemle idman güreşi yapacaktı. Rüstem, o devrin en namdar ve usta pehlivanlarındandı. O de-

recede ki, Rüstem, Molladan sonra gelen en meşhur Türk pehlivanlarından Hergeleciyi Bursada yenmişti.

Binaenaleyh, Çolak Molla ile oynas idmanı yapacak olan Rüstem, sayılı firtinalardandı. Bu suretle Mollanın derecesini anlamak kolay olacaktı.

Hulâsa kahveden kalkılarak İhlamura (Hacı Hüseyin bağına) gidilmiş, Molla, soyunarak Katrancının kispetini giymiş ve Rüstemle kapışmışlar.

Molla, kispetin paçalarına keçe bend dahi koymamıştı. Paçalarını alelâde bağlayarak öyle meydana çıkmıştı.

Rüstemle Mollanın idman güreşi adeta ciddî güreş gibi olmuş... Nasıl olmasın?. Birbirini tanımayan ve baş pehlivanlık dolayısıyla tabiaten birbirine hasım olan bu iki çift ne de olsa birbirini bozmak için sıkı tutacaklardı ve nitekim de bu idman güreşi böyle olmuştu.

Rüstemle Mollanın, Hacı Hüseyin bağındaki idman güreşi, bir kaç saat sürmüştü... Bazıları üç saat diyor, bazıları da iki saat kadar boğuştuklarını söylüyor.

Her ne hal ise, fevkalâde mahir olan Rüstem, Çolak Mollanın karşısında bocalamış... Molla, Rüstemi ikide birde bozmuş ve herkes te görmüş ki, Çolak Molla pehlivandır. Ağalar ve paşalar Mollanın derecesini anlayınca işi başka kalıba döktüler.. iki taraflı oldular.

Saray ağaları, paşaları Çolak Mollayı Koca Yusuf la güreştirmeye kalktılar ve bu güreşi Padişahın huzurunda icraya karar verdiler.

Fakat o devrin padişahı olan İkinci Sultan Hamit, pehlivanlardan hoşlanmazdı ve Sultan Azizin ne kadar baş pehlivani varsa hepsini memleketlerine göndermişti. Hacı Hüseyin Bağlı pehlivan dairelerinde artık pehlivan namına kimse kalmamıştı.

Sultan Hamidi Sani, kuvvetten ve pehlivanlıktan hoşlanmaz değildi. Bilâkis kendisi kuvvet ve pehlivanlığı severdi. Bu sebeple saltanatının sonlarında Maraşhanei Âmire diye bedeni bir yuva tesis etmişti. Burada Avrupa usulünde pehlivanlar ve kuvvet, maharet gösteren gençler yetiştirilirdi.

Maraşhanei Âmirenin son zamanlarda baş muallimi Canbaz başı Rıza Beydi.

Sultan Hamit, Sultan Azizin bir pehlivan tarafından katledildiğini bildiği için bu sebepten eski pehlivanları saraydan uzaklaştırmıştı. Serasker Hüseyin Avni Paşa, Sultan Azizin pehlivanlarından Mustafayı vasıtâ ederek padişahı katlettir-

diği Sultan Hamitçe tahakkuk etmişti. Yıldız muhakemesi, bu ciheti tesbit etmiş bulunuyordu.

İşte bu sebepten pehlivanları saraydan uzaklaştırmış ve, onlara iltifatını kesmişti. Bundan ötürüdür ki, Çolak Molla ile Koca Yusufu huzurda güreştirmek kolay bir iş değildi. Bunu, padişaha kimse arz edemezdi.

Her nasılsa hissiyatına kapılan paşalardan biri Koca Yusufu Çolak Mollayı Sultan Hamide methetmiş ve bilhassa Çolak Mollanın görülebilecek harikalardan biri olduğunu arz edebilecek cüreti gösterebilmişti.

Fakat Sultan Hamit kaşlarını çatmış ve şu cevabı vermişti:

— Lüzumu yok...

Bunun üzerin saray ağaları, paşaları ve güreş meraklıları Rami göresini tertip etmişlerdir. Rami, İstanbul kalelerinin yarım saat ötesinde ve Eyüp Sultanın üstünde bir tepede bulunan yerdir.

*
**

Molla, Rüstemle idman güreşi yaptıktan sonra Fatihe gelmişti. Mollayı gören Suyolcu Mehmet pehlivan, onun yüzüne dikkatle baktıktan sonra:

— Molla, nerede soyundun?

Diye sormuştu. Suyolcu, Mollanın soyunup dalaştığını derhal anlamıştı. Ensesinde tırmık yarları vardı. Kulaklarının içinde yağ parlıyordu.

Molla, mukabelede bulunmuştu:

— Rüstemle şöyle bir oynadık...

— Nerede?.

— Hacı Hüseyin bağında...

— İdman mı yaptınız?

— İşte öyle bir şey...

— Ben sana soyunma demedim mi?

— Ne yapayım usta?. Çok zorladılar... Gururuma dokundular...

— Nihayet kandırdılar seni ha!

—

— Her ne hal ise... Nasıl oldu anlat bakayım?.

— İyi oldu... İki saat boğuştuk...

— Nasıl buldun Rüstemi?.

— İyi bir pehlivan!.

Demişti. Suyolcunun ödü kopmuştu. Rüstemin ne olduğunu biliyordu. Sonradan anlamıştı ki Molla, Rüsteme ağır bas-

mıştı. Molla, sakin ve mütevazı bir adam olduğu cihetle Suyolcuya yalnız:

— İyi bir pehlivan!

Diyip geçmişti. Halbuki Rüstem, Çolak Mollayı oynaş ve idman güreşinde bozmak için çok çalışmıştı. Fakat muvaffak olamamıştı.

Rüstemin arkadaşları, Çolak Molla için sordukları zaman o, kısaca şöyle cevap vermişti:

— Molla, çok pehlivan!

*
**

Rami güreşi dallandı, budaklandı. Nihayet güreş kuruldu. Saray ağaları, beyler, paşalar hep bu güreşe taplanmıştı. Bu güreşi seyredenlerden pek az kişi berhayattırlar. Bu güreşte, meşhur Kel Aliço da bulunmuştur. Aliço, baş hakemliği deruhte etmişti.

Çolak Molla ile Koca Yusufun müsabakaları takarrür etti. Fakat rivayetlerde ihtilâf vardır. Koca Yusuf taraftarlarile Çolak Molla taraftarları arasında bir anlaşamamazlık vardır ve bu ihtilâf ahfada dahi tesir ettiğinden ortada muayyen bir fikir yoktur, iki taraflıdır.

Rami güreşinin ciddî olmadığını ve oynaş bir güreş olduğunu söyleyenler vardır. Bazıları da, hayır, bu güreş ciddîdir, diyorlar...

Sözde güreş şöyle tertip edilmiş: Koca Yusuf taraftarları Yusuf:

— Ciddî güreşeceksiniz?..

Demişler... Mollaya da oynaş yapacaksınız...

Diyesiler... Yine sözde Molla güreşi oynaş diye tumuş...

Yusuf ta ciddî bildiğinden Mollayı yenmek için tutmuş...

Koca Yusufun namı, şanı yüksek olduğundan Molla gibi yetmiş okkalık bir pehlivanın onu yenmesine veya açık düşürmesini ne dünün ve ne de bugünün zihniyeti almamış bulunuyor.

Ben Rami güreşini oynaş olarak kabul etmiyorum ve etme de imkân yok... Büyük bir müsabaka güreşinde ve on binlerce halkı bir yere toplayan bir tertipte neden oynaş güreş olsun?.. Bunu kabul etmek zayıf bir anlayışa ve düşünüşe taraf vermek demektir.

Sonra Rami güreşinde herkesçe müttefik olduğumuz şu vaka vardır: Aliço, Koca Yusuf, Çolak Mollayı meydana gelerek ayırıyor. Yusuf'a dönerek:

— Yusuf, açık düştün. Bu adam seni daha nasıl yensin? Diyor... Aliçonun bunları söylediği ve bu suretle güreşi ayırdığı bütün taraftarlarca söylenmekte olduğuna nazaran, güreşin müdahaleye değmesi ciddî olduğunu göstermez mi?

Eğer güreş bir oynaş olmuş olsaydı, neden Aliço meydana çıkıp ta, Yusuf la ve Çolak Molla ile karşı karşıya gelmek lüzumunu hissetmiş bulunsundu? Demek güreş ciddi idi ki, Aliço da bu lüzumu hissetmişti.

Hattâ, gayet erkek olan Yusuf, Aliçoya sormuştu:

— Usta! Oldu mu?

O da, cevabını vermişti:

— Yusuf, açık düştün. Bu adam seni daha nasıl yensin?

Çünkü, Çolak Molla, Yusufu künte ile aşırıldığı zaman Yusuf, omuzu üzerine yana doğru düştüğünden biraz açılmıştı.

Ve bu sırada da Çolak Mollanın el baş parmağı Yusufun gözüne girmişti. Molla, Yusufu açık düşürünce doğrulmuş ve durmuştu. Yusuf ta elleri gözünde yerden kalkmıştı ve ıstırap çekiyordu.

Hulâsa, Aliçonun meydana çıkıp güreşi durdurması, son sözünü söylemesi Rami güreşinin ciddî olduğunu isbata kâfi-dir ve itiraz kabul etmez cihetlerden biridir.

Bir de şu rivayeti ederler: Sözde güreş bitince Molla, güreşin ciddî olduğunu anlamış ve Yusufun ciddî güreş tuttuğunu kendisinin ise oynaş güreş yaptığını anlayınca, Yusuf, Mollaya dönerek:

— A be! Ben ciddî tutuyordum be!..

Molla da:

— Ben, oynaş biliyordum!

Diyesi ve bunun üzerine Yusuf:

— Affedersin Molla be? Bilmeden seni yenmeğe savaştım be!..

Demiş... Bunlar, tarafigirlerin uydurdukları mevzulardır... Böyle olmuş olsa Aliço gibi bir pehlivan bilmez mi idi?

Rami güreşinde Çolak Mollanın gösterdiği maharet herkesin takdirini celbetmişti. Koca Yusuf çok sallı bir adamdı.

Koca Yusufun göğsü, omuzları fevkalâde genişti. Kolları ayak diz kapaklarına kadar uzundu. Yusuf, bir pehlivani ensesinden bağladığı zaman diğer eli hasmın ta paçasına kadar uzanırdı.

Koca Yusufun çaprazları meşhurdu. Hangi bir pehlivani çapraza alırsa sürer bastırırdı ve kırıcılığı da malûmdu.

Yusuf, bir hasmı ustalıkla yenemezse, kıra kıra ezer ve bu suretle zebun düşürdükten sonra mağlûp ederdi.

Rami güreşinde Yusuf, Çolak Mollaya bidayette kırıcı güreş yapmamıştı. Fakat Mollayı ustalıkla bozamiyacağını ve yenemeyeceğini anlayınca kırıcılığa başlamıştı.

Yusuf, güreşin bidayetlerinde Mollaya üstüste çapraz girmişti. Çaprazın ilkinde daha dört adım gitmeden Mollanın bir yan başına ve kösteğine gelerek uçup dizlemişti.

Yusufun ikinci çaprazı da bir gırtlak dayanışı ile hiçe gitmişti. Üçüncü çaprazı müthiş bir tehlike ile karşılaştı.

Yusuf, hasmına üçüncü çaprazı doldurup sürmüştü. Molla, hasmının sürme hızına hız katarak daha süratle geri geriye uçmuştu. Yusuf bu gidişten memnundu. Her pehlivanın da istediği bu idi. Molla, yirmi beş otuz adım böyle uçtu. Yusuf, hasmına çengel yetiştireceğim diye çalışıyordu.

Yusuf, eğer hasmını çengellemiş olsaydı, yani çengel yetiştirebilmiş olsaydı, Mollanın yüzde yüz sırtı yere vururdu.

Fakat çok zeki ve üstat olan Molla, hiç hasma bu çengel fırsatını verir myidi? Üste de hasmı üzerine hızla kendisi çekiyordu. Yusuf, işin farkında değildi. Hayatında böyle kurnazlık ve oyun mukabili görmemişti.

Molla, otuz adım kadar hasmı üzerine çektikten sonra birdenbire yılan gibi sıyrılarak döndü ve olduğu yerde hamam bohçası gibi dertop olarak oturdu.

Mollanın bu hareketi fevkalâde anî ve seri olmuştu. Yüz yirmi okkalık sallı Yusuf, birdenbire önünde beliren maniaya ayakları çarparak havalanıp uçmuştu.

Yusuf, Mollanın üstünden uçarak dört elli yere ve hasmının önüne düştü ve düşer düşmez de kalkıp kaçmak istedi.

Fakat Mollanın olduğu yerden sıçrayarak hasmının kispet arka kasnağından yapışması bir oldu. Demir bir pençe Yusufu yapışmıştı.

Yusuf, bu pençeden kurtulmak için çabalandı. Fakat muvaffak olamadı. Hasmının bilek kuvvetine ve manevrasına tâbi olmak mecburiyetinde kaldı.

Lâkin Yusuf, neye uğradığını şaşırılmıştı. Ne biçim olup ta düşmüştü? Molla, nasıl olup ta sıyrılıp yere çökmüştü?

Molla, hasmını kispet kasnağından tutup çekince bir çocuk gibi önüne alvermişti. Yusuf, hasmının elinden güç kurtuldu ve zorla ayağa kalkabildi.

Yusuf, hasmını ustalıla, oyunla yenemeyeceğini anlayınca elenselere, tırpanlara, boyunduruklara başladı.

Yusufun boyundurukları, kurt kapanları, tırpanları çok darplı idi. Fakat Molla, Yusufun oyunlarını nasıl bozup kendisini tehlikeye düşürdü ise aynile zor oyunlarını da bozdu.

Molla, hasmının elensesine, elense ile... Tırpanına, tırpanla... Boyunduruğuna, boyundurukla mukabele etti.

Yusuf, hasmın mukabelesini zorlu ve maharetli bulmuştu ve hasmına zorla mukabelede devam ederse hiçbir şey çıkmayacağını da anlamıştı.

Rami güreşi üç saat sürmüştür... Bazıları daha az, bazıları da daha çok sürdüğünü söylerler...

Fakat, benim tetkikatım Rami güreşinin üç saat kadar sürmüş olduğunu buldu. Güreş çok çetin olmuş... Koca Yusuf, bazan müşkül vaziyetlere düşmüş...

Güreşin sonlarına doğru Yusuf, hasmına çapraz girmiş ve sürmüş.. Molla, Yusufun bu çaprazını ne yan başlayabilmiş ve ne de sıyrılıp ilk ellerde yaptığı gibi mania teşkil edebilecek şekli yaratabilmiş...

Yusuf hasmını fevkalâde iyi kavramıştı. Maksadı başka idi. Çengelliyerek düşürecek, hem de sırtüstü... Kendisi de üzerine düşecek, bu suretle küçük hasmını hem yenecek ve hem de kaburga kemiklerini kıracak...

Yusuf, nihayet çengeli yetiştirdi. Molla, çengeli yiyince sırtüstü düşeceğine birdenbire döndü, yüzüstü yere düştü.

Mollanın yaptığı müthiş bir manevra idi. Yusuf bırakmıyordu. Olduğu gibi göğsile Mollanın üstüne düştü.

Molla, yüzükoyun ve olanca hızile, ağırlığıle göğsünün üstüne düştüğü ve üstelik te yüz yirmi okkalık Yusuf sırtına bindiği halde bir çelik yay gibi birdenbire doğruldu, kıcını havaya dikerek hasmını havalandırıp önüne düşürdü.

Yusuf, allak bullak olmuştu. Ne oluyordu? Bunlar ne hızlı ve şimşek gibi hareketlerdi?.. Böyle bir düşüşte insanın kırılıp bayılması lâzım gelmez miydi?

Molla, bir kış kılçığıle hasmını üzerinden atıp önüne düşürdüğü zaman derhal üzerine çullandı ve bekletmeden koskoca Koca Yusufu kunte vurdu.

Yusuf, kuntede dağılmamak için çalıştı. Fakat, küçük hasmı, Yusufun kalçalarını dağıtmıştı. Herkes Mollanın kunteyi nasıl aşırabileceğini hayretle gözlüyordu.

Hiç Koca Yusufu, Molla gibi yarı okkada bir pehlivan nasıl kunte asırabilirdi?

Molla, kunteyi doldurduktan sonra bir hamlede Yusufun avaklarını yerdek keserek askıya aldı.

Yusuf, gidiyordu. Nitekim ikinci hamle ile hasmını aşırın Molla, muvaffak olmuştu. Yusuf, açılarak omuzunun üzerine düşmüştü.

Bunu gören Molla, ayağa kalkarak temennayı basmıştı. Bu, galibiyet temennası idi.

Yusuf, şaşırmişti. Tam manâsile yenilip yenilmediğinde şüphesi vardı ve Mollanın baş parmağı hasmın gözüne girdiği için elile de gözünü tutuyordu.

İşte bu sırada Kel Aliço meydana gelmişti. Yusuf ona: sormuştu:

— Usta! Oldu mu?

Deyince, o da:

— Yusuf, açık düştün! Bu adam seni daha nasıl yensin?

Dedi. Kel Aliço doğru söylemişti. Yetmiş okkalık Molla, yüz yirmi okkalık Yusufu, daha nasıl yenmeli idi.

Rami güreşi etrafında söylenenlerin hepsi bir taraflıdır. Güreşi gözile görenler benim yazdığım gibi anlatıyorlar... Bazıları da tarafgirlik ediyorlar... Allah Her ikisine de rahmet eylesin!

**

Mollanın Rami güreşinde kasıkları çıktığını ve bundan sonra güreş tutamadığını da söyleyenler var... Sözde Koca Yusufu künte ile aşırırken kasıkları çıkmış... Ben, bu tarafını çok araştırdım ise de bir türlü hakikate varamadım... Belki Mollanın kasıkları çıkmıştır. Çünkü Yusuf çok sallı ve ağır adamdı.

Çolak Molla, kırk yaşlarına doğru bir kaza kurşununa kurban gitmiştir. Memleketinde camiden, cemaatle çıkarken alınna gelen bir kurşunla derhal olduğu yere düşüp ölmüştür.

Kurşunu atan adam, bir kadın meselesinden dolayı bir başkasına düşmandı. Bu adam da camiden Molla ile beraber çıkmıştı ve yanında gidiyordu. Düşman olan adam uzaktan kurşunu hasmına sıktı. Fakat kurşun hedefini Mollada buldu.

Molla, pehlivan oğlu pehlivandı. Türk pehlivanlık tarihinin yüz sene içinde gelenlerinin serefrazıdır. Zeki, fevkalâde çevik, çelik yay gibi, icatçı, mahir bir pehlivandı.

S O N

Tanesi 30 Kuruş

M. Sami Karayel'in Pehlivanlar serisi

	Kuruş
1 — Kel Aliço	30
2 — Koca Yusuf	30
3 — Akkoyunlu Kazıkçı Kara Bekir	30
4 — Çolak Molla	30

Basılmakta olanlar :

5 — Hergeleci İbrahim	
6 — Abdülâziz	
7 — Yozgadlı Kel Hasan	
8 — Yürük Ali	
9 — Arnavudoglu	
10 — Kavasoglu Koca İbrahim	
11 — Kara İbo	
12 — Makarnacı Hüseyin	
13 — Karagöz Ali	
14 — Sarı Ahmet	
15 — Kambur Osman	
16 — Kuşçu Hasan	
17 — Adalı Halil	
18 — Kurtdereli Mehmet	
19 — Kızılıklı Mahmut	
20 — Cihan pehlivanı Kara Ahmet	
21 — Kara Mustafa	
22 — Kula Hafız (Sarı Hafız)	
23 — Gazhaneli Ali Ahmet	
24 — Nakkaşlı Eyüp	
25 — Mihalıçlı Hasan	

M. Sami'nin diğer eserleri

Kılıcaslan — Araba ile devriâlem (tercüme) — Çöl vahşileri (tercüme) — Yamyamlar arasında (tercüme) — Küp cadısı — Sıhhî ve terbiyevî cımnastik (tercüme) — Kadınlara beden terbiyesi (tercüme) — İzci rehberi (tercüme) — İzci (tercüme).